

RADIO- OG TV-NÆVNETS

ÅRSBERETNING

2005

Indledning

Radio- og tv-nævnet har gennem de seneste år kunnet konstatere en stigning i såvel bredden af opgaver som antallet af sager. I 2005 har der således været særlig fokus på reklameområdet, tilsynet med TV 2/DANMARK A/S og kommenteringen af public service-redegørelserne fra DR og TV 2/DANMARK A/S og de otte regionale TV 2-stationer. Hertil kommer en række kontroversielle sager, som er nærmere beskrevet nedenfor.

Denne udvikling synes at fortsætte, og fra 1. januar 2006 har Nævnet som følge af nedlæggelsen af de lokale radio- og tv-nævn endvidere fået tilført en række nye opgaver inden for lokalradio- og -tv-området.

Nævnets linje er uændret, men som følge af de ovennævnte forhold har Nævnet kunnet konstatere en større grad af synlighed i offentligheden, hvilket bl.a. har ført til et øget antal klager og henvendelser fra borgerne.

Nævnet har fortsat den opfattelse i forhold til varetagelsen af sine opgaver, at lovgivningen skal overholdes af de aktører, der har fået betroet en programtilladelse. I den forbindelse er det væsentligt at holde sig for øje, at de tekniske sendemuligheder er et begrænset gode, der inddrages, såfremt tilladelserne væsentligt misligholdes.

I modsætning til tidligere indeholder årsberetningen ikke detaljerede gennemgange af alle afgørelser, idet disse er tilgængelige på www.mediesekretariatet.dk.

Der redegøres dog nærmere for en række sager af særlig interesse, som Nævnet har behandlet i 2005, herunder:

TV Danmark A/S der midlertidigt fik inddraget sin programtilladelse, da Nævnet vurderede, at tv-stationen i gentagne tilfælde i strid med lovgivningen afbrød programmer med reklamer. Sanktionen vakte betydelig opsigt og medførte sammen med andre, tilsvarende sager, at Nævnet fandt det hensigtsmæssigt at udarbejde egentlige retningslinjer for praksis omkring reklameafbrydelser.

Endvidere vakte det opsigt, da TV 2/DANMARK A/S i to nyhedsudsendelser bragte en historie om, at en påstået indvandrerbande ville omstyrte samfundet med vold. Til trods for at TV 2/DANMARK A/S trak historien tilbage, måtte Nævnet afgøre, at TV 2/DANMARK A/S havde overtrådt public service-tilladelsens krav om saglighed og upartiskhed. Afgørelsen skabte efterfølgende debat i mediekredse om forholdet mellem Pressenævnets og Radio- og tv-nævnets kompetencer. Det blev i den forbindelse slået fast, at Radio og tv-nævnet ved sit tilsyn med TV 2/DANMARK A/S' opfyldelse af de generelle public service-krav om saglighed og upartiskhed, jf. radio- og fjernsynslovens § 10, har til opgave at påse, at almene samfundsinteresser bliver beskyttet, hvorimod Pressenævnet har en anden rolle – nemlig at påse, at de presseetiske regler overholdes i forhold til enkeltpersoner eller andre direkte berørte.

På grundlag af trusler fremført mod danske muslimer måtte Nævnet inddrage Radio Holgers sendetilladelse i tre måneder.

Derudover var etnicitet baggrund for en sag om ytringsfrihed, hvori Nævnet afviste en klage fra Den Tyrkiske Ambassade rettet mod den kurdiske satellitkanal Roj TV (som er registreret i Danmark), idet Nævnet ikke fandt, at Roj TV opfordrede til had imod folkegrupper i de forelagte nyhedsudsendelser. Emnet er efterfølgende taget op af EU-Kommissionen, som søger at koordinere informationen om sagerne mellem alle de uafhængige reguleringsmyndigheder i EU.

En væsentlig del af Nævnets virke er at løse enkeltopgaver efter anmodning fra Kulturministeriet. I 2005 udførte Nævnet således en større undersøgelse af ledelsesforholdene hos public service-institutioner i andre lande.

Desuden fik Nævnet til opgave at fordele 5 mio. kr. til forskning om public service.

Endvidere bidrog Nævnet til undersøgelsen af en eventuel replanlægning af FM-båndet med en inddeling af Danmark i 31 kommende radioområder.

Udfordringerne for Nævnet – og Mediesekretariatet – i 2006 følger især af overførslen af opgaver fra de lokale nævn til Radio- og tv-nævnet.

Programtilladelserne til lokalradio skal, for at holde muligheden for den omtalte replanlægning åben, såfremt den besluttet politisk, forlænges med en relativt kort horisont. Tilladelserne til lokal-tv forlænges kun midlertidigt, idet Nævnet efter politisk beslutning i 2006 skal udbyde det samlede lokal-tv (TV Danmark-senderne m.v.), sendetiden på kanal 23 ("Kanal København") og vinduerne på tv-senderne uden for København.

Nævnet skal endvidere afholde auktion over den femte FM-kanal efter, at den private radiostation Sky Radio indstillede programvirksomheden som følge af betydelige tab for de udenlandske ejere.

På reklameområdet har Nævnets mange nye opgaver i 2005 medført, at en del reklamesager desværre ikke blev behandlet inden for den tidsfrist, der er stillet i udsigt. Dette er en udfordring, som Nævnet vil have fokus på i 2006.

Videre er Nævnet i forbindelse med TV 2/DANMARK A/S og DR opmærksom på, at 2006 er det sidste år i stationernes fireårige aftaler med Kulturministeriet. Opfyldelsen af deres samlede forpligtelser skal derfor gennemføres i løbet af 2006. Dette gælder bl.a. et forhold, som Nævnet gjorde opmærksom på i sin kommentar til TV 2/DANMARK A/S' public service-redegørelse for 2004, nemlig TV 2/DANMARK A/S' forpligtelse til støtte af kort- og dokumentarfilm. TV 2/DANMARK A/S skal i denne forbindelse gøre en yderligere indsats for at stimulere produktionen af film, der lever op til kriterierne for anvendelsen af de i public service-tilladelsen afsatte midler til kort- og dokumentarfilm.

Christian Scherfig
formand

1. Nævnets etablering, sammensætning og opgaver

Etablering

Radio- og tv-nævnet er i henhold til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 506 af 10. juni 2004 nedsat af kulturministeren. Nævnet nedsættes for fire år ad gangen og består af syv medlemmer, der tilsammen skal repræsentere juridisk, økonomisk/administrativ, erhvervs-mæssig og mediemæssig/kulturel sagkundskab.

Det nuværende Radio- og tv-nævn er nedsat fra 1. januar 2005 til 31. december 2008, idet formanden og næstformanden dog blev udnævnt med virkning fra 17. september 2004, hvor den fungerende formand gik af.

Sammensætning

Radio- og tv-nævnet har følgende sammensætning:

Direktør, cand.jur. Christian Scherfig, formand
Professor, dr.jur. Jan Schans Christensen, næstformand
Adm. direktør, cand.phil. Anette Wad
Operachef Kasper Beck Holten
Lektor, ph.d. Henrik Søndergaard
Professor, dr.pæd. Birgitte Tufte
Vice adm. direktør, cand.merc. Jens Willumsen

Afdelingsingeniør Jarl Risum, IT- og Telestyrelsen, er i henhold til § 3 i bekendtgørelse nr. 779 af 28. august 2001 om forretningsorden for Radio- og tv-nævnet tilknyttet Nævnet som særlig sagkyndig.

Radio- og tv-nævnet har i 2005 afholdt 10 møder.

I henhold til § 2 i Nævnets forretningsorden opretter Nævnet sagsforberedende underudvalg vedrørende Nævnets opgaver på lokalradio- og -tv-området samt på reklame- og sponsorområdet.

Underudvalget på reklame- og sponsorområdet, der har Christian Scherfig som formand med Birgitte Tufte og Jens Willumsen som medlemmer, har i

2005 ligeledes afholdt 10 møder, mens der ikke har været afholdt møder i underudvalget vedrørende opgaverne på lokalradio- og -tv-området. Radio- og tv-nævnet besluttede i december 2005, at underudvalget vedrørende lokalradio og -tv reableres fra 1. januar 2006 med Jan Schans Christensen som formand, og med Henrik Søndergaard og Anette Wad som medlemmer.

Sekretariatsopgaverne for Radio- og tv-nævnet varetages af Mediesekretariatet. I nævnmøderne har fra sekretariatet deltaget direktør Erik Nordahl Svendsen, specialkonsulent Anders Clemensen, specialkonsulent Jette Fievé, specialkonsulent Julie Haagen, fuldmægtig Henrik Birkvad, der har fungeret som Radio- og tv-nævnets sekretær, fuldmægtig Nina Bjørner og fuldmægtig Christina Sigvardt.

Opgaver

Radio- og tv-nævnets opgaver var i 2005:

- klagesager om lokale nævns afslag på ansøgninger om tilladelse og klagesager om lokale nævns inddragelse af tilladelser/indstilling af programvirksomhed
- tilsyn med lokale networking-stationer
- nedsættelse af lokale nævn over en vis størrelse
- tildeling af tilskud til lokale, ikke-kommercielle radio- og tv-stationer
- fordeling af lokale sendemuligheder
- registrering af satellit- og kabel- og kortbølgeprogramvirksomhed
- tilladelse til og tilsyn med landsdækkende og regional programvirksomhed med særlig tilladelse
- afgivelse af udtalelser om public service-redegørelser
- tilsyn med TV 2/DANMARK A/S' public service-programvirksomhed
- sager om reklamers identifikation, placering og omfang
- sager om reklamers indhold
- sager om identifikation af sponsor og sponsorerede programmer
- rådgivning af kulturministeren om radio- og tv-forhold.

Lovændring i december 2005

Folketinget vedtog den 15. december 2005 en ændring af radio- og fjernsynsloven, der indebar en nedlæggelse af de lokale radio- og tv-nævn fra 1. januar 2006. Nævnenes opgaver varetages fremover af Radio- og tv-nævnet.

Mediesekretariatet

Sekretariatets primære opgave er varetagelse af hvervet som sekretariat for Radio- og tv-nævnet.

Praktiske oplysninger

Mediesekretariatet

Vognmagergade 10,1.

1120 København K.

Telefon: 33 18 68 68

Telefax:: 33 28 68 69

www.mediesekretariatet.dk

[e-mail-adresse: rtv@mediesekretariat.dk](mailto:rtv@mediesekretariat.dk)

Alle Radio- og tv-nævnets afgørelser på lokalradio- og -tv-området og på reklame- og sponsorområdet kan ses på Mediesekretariatets hjemmeside. Hjemmesiden indeholder endvidere dagsordener til møderne i såvel Radio- og tv-nævnet som i Nævnets underudvalg samt en række andre oplysninger, der kan bidrage til forståelsen af Radio- og tv-nævnets virke.

2. Lokalradio og -tv

Opgaver

Radio- og tv-nævnet træffer afgørelse i klagesager om lokale nævns afslag på ansøgninger om tilladelse til lokal programvirksomhed, lokale nævns inddragelse af tilladelse til lokal programvirksomhed samt afgørelse om indstilling af programvirksomhed, der udøves ved hjælp af fællesantenneanlæg. Radio- og tv-nævnet fører endvidere tilsyn med programmer, der udsendes samtidig af flere tilladelsesindehavere eller udsendes i medfør af et fast samarbejdsforhold med andre radio- og fjernsynsforetagender om programvirksomheden (networking). Radio- og tv-nævnet påtaler i denne forbindelse overtrædelser af radio- og fjernsynsloven, bestemmelser fastsat efter denne lov og vilkår for tilladelse til programvirksomhed. Radio- og tv-nævnet kan inddrage tilladelser samt træffe afgørelse om indstilling af programvirksomheden.

Radio- og tv-nævnet har efter loven mulighed for på eget initiativ at tage sager op til behandling, uanset at sagerne efter de almindelige regler hører under de lokale nævns kompetence.

Derudover træffer Radio- og tv-nævnet afgørelse i sager om nedsættelse af fælleskommunale nævn. Radio- og tv-nævnet yder drifts- og programtilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer samt tilskud til uddannelsesaktiviteter og til medieskoletjenestevirksomhed. Efter forhandling med IT- og Telestyrelsen træffer Radio- og tv-nævnet endvidere afgørelse om fordeling af sendemuligheder på de lokale områder under hensynstagen til de frekvensmæssige muligheder.

Overtagelse af administrationen fra de lokale nævn

Radio- og tv-nævnets arbejde med det lokale radio- og tv-område har i det forløbne år i høj grad været præget af at forberede overførslen af administrationen af området fra de lokale radio- og fjernsynsnævn til Radio- og tv-nævnet.

Radio- og tv-nævnets overtagelse af området blev realiseret med vedtagelsen af lov nr. 1404 af 21. december 2005 om ændring af radio- og fjernsynsloven, der trådte i kraft pr. 1. januar 2006.

Allerede ved regeringens og Dansk Folkepartis beslutning om en ny administrativ struktur på lokalradio- og -tv-området, en ny lokal-tv-ordning og en ny tilskudsordning, der fremgår af tillægsaftale nr. 3. af 17. juni 2004 til medieaftalen for perioden 2004-2006, har det stået klart, at administrationen af området ville undergå store forandringer. Spørgsmålet var alene, hvornår hovedhjørnestenen af forandringerne, nemlig nedlæggelsen af de lokale nævn og overførslen af administrationen til Radio- og tv-nævnet, ville blive realiseret, idet tillægsaftalen blot fastslog, at de lokale nævn skulle nedlægges senest pr. 31. december 2006.

Spørgsmålet om, hvornår de lokale nævn skulle nedlægges, blev afklaret i juni måned 2005, da Kulturministeriet den 14. juni 2005 udsendte udkast til lovforslag om ændring af radio- og fjernsynsloven i høring.

At Radio- og tv-nævnets overtagelse af administrationen af lokalområdet under alle omstændigheder ville blive realiseret stod klart af to grunde: dels havde regeringen og Dansk Folkeparti et flertal i Folketinget, dels erklærede kulturministeren ved fremsættelsen af lovforslaget i Folketinget, at forslaget om nedlæggelse af de lokale nævn og Radio- og tv-nævnets overtagelse af administrationen var et så centralt element i lovforslaget, at denne reform ikke ville blive fraveget.

Det fremgår af lovforslaget, at begrundelsen for nedlæggelsen af de lokale nævn skal søges i udviklingen på lokalradio- og -tv-området, hvor de lokale sendemuligheder siden ordningens start midt i 1980'erne udelukkende var tænkt anvendt til ikke-kommerciel programvirksomhed, og hvor det derfor var naturligt, at lokalradio- og -tv-området havde et stærkt lokalt element. Over årene har ordningen udviklet sig, således at det kommercielle element er blevet betydeligt mere fremherskende. Hensigten bag forslaget er endvidere at professionalisere forvaltningen af området, da den decentrale ordning har medført uensartethed i praksis i forvaltningen af området, ligesom den decentrale struktur og repræsentationen af det lo-

kale foreningsliv i de lokale nævn har givet anledning til en række administrative problemer. Endelig vil overdragelsen af opgaverne til Radio- og tv-nævnet forenkle den administrative struktur på området, og opgaverne vil blive varetaget af ét centralt organ, nemlig Radio- og tv-nævnet, der får mulighed for at effektivisere sagsbehandlingen og skabe en ensartet praksis.

Der er ikke tidligere sket nogen central registrering af lokale programtilladelser, og da Radio- og tv-nævnet, som ovenfor anført, måtte betragte forslaget om overførsel af administrationen pr. 1. januar 2006 som en politisk realitet, startede Mediesekretariatet allerede i sommeren 2005 med at forberede overtagelsen administrativt. Ved brev af 15. juni 2005 til samtlige lokale nævn henviste Mediesekretariatet således til lovforslaget om ændring af radio- og fjernsynsloven, der var udsendt i høring, og bad om en lang række oplysninger såsom kopi af samtlige programtilladelser, oplysninger om hvilke frekvenser og sendetider, tilladelsesindehaverne rådede over, deltagelse i sendesamvirke m.m.

Samtidig påbegyndte Mediesekretariatet arbejdet med opbygning af en database indeholdende oplysninger om alle radio- og tv-stationer, der hidtil var blevet administreret af de lokale nævn.

Det stod ret hurtigt Mediesekretariatet klart, at det første brev til de lokale nævn ikke var tilstrækkeligt til at sikre pålidelige indberetninger om lokale programtilladelser fra alle de lokale nævn, hvorfor efteråret 2005 blev præget af mange kontakter, breve, mails og telefonsamtaler med de enkelte nævnssekretærer og med stationerne for at få alle programtilladelser og øvrige oplysninger registreret i Mediesekretariatet. Nogle af de sidste kom således først "i hus" i løbet af november-december måned 2005, ligesom Mediesekretariatet har måttet konstatere, at det ikke har været muligt at få materiale fra to nævn. Oplysningerne har derfor i disse tilfælde måttet indhentes hos tilladelsesindehaverne.

Den administrative overførsel har endvidere været præget af, at de lokale nævn har administreret området helt frem til årsskiftet og således også har skullet indrapportere ændringer af de oplysninger, der allerede én gang var

blevet afgivet. Endelig har det kunnet konstateres, at indberetningerne fra de lokale nævn har været præget af, at mange nævn har haft en grundig og omfattende administration af området, mens enkelte nævn har haft en noget mere sporadisk administration.

Konkrete sager

Radio- og tv-nævnet har i 2005 behandlet 11 klage- og tilsynssager på lokalområdet. Klagesagerne, der typisk drejede sig om afslag på programtilladelse eller afslag på forlængelse af programtilladelse, vedrørte: Danmarks Erhvervsradio, Søllerød – Radio Ellekær (to separate sager) – Lokalradioforeningen Glostrup FM – Lokalradioforeningen Kultur & Samfund af 2003 – Radio Mojn – UTV Århus – TV Varde.

I fire ud af otte klagesager gav Radio- og tv-nævnet klager medhold, mens klager i de øvrige fire tilfælde ikke fik medhold.

Tilsynssagerne, der omhandlede forskellige aspekter af stationernes programvirksomhed, vedrørte: Foreningen Svendborg Lokal TV – Radio Holger – Radio Møn.

I de tre tilsynssager pålagde Radio- og tv-nævnet i to af sagerne den lokale radio- eller tv-station sanktioner, mens Nævnet i det sidste tilfælde ikke gav det lokale nævn medhold i, at der var tale om en overtrædelse af programvilkårene.

I det følgende vil kun tre af sagerne, alle tilsynssager og med central relevans også efter den ændrede lovgivning, blive omtalt, idet alle sagerne er tilgængelige på Mediesekretariatets hjemmeside.

Svendborg Lokal TV

Én tilsynssag omhandlede én af stationerne i TV Danmark-netværket, nemlig Foreningen Svendborg Lokal TV, hvor Nævnet konstaterede, at stationen i nogle uger ikke havde opfyldt § 54, stk. 1, nr. 2, i radio- og fjernsynsloven om, at stationer, der har programtilladelse i henhold til lovens § 54 dagligt skal sende mindst en halv times lokalt producerede nyheds- og aktualitetsprogrammer. Stationen angav, at den manglende opfyldelse

skyldtes tekniske svigt. Nævnet påtalte overtrædelsen og understregede, at indehaveren af en programtilladelse uanset tekniske vanskeligheder altid er ansvarlig for en korrekt afvikling af programmerne. Da Nævnet tillige konstaterede, at stationen i nogle tilfælde havde fortolket ovennævnte halv times krav således, at der enkelte dage var udsendt færre minutter end 30 og andre dage mere end 30 minutter, således at kravet kun var opfyldt på ugebasis, påtalte Nævnet tillige dette forhold.

Radio Holger

I tilsynssagen om Radio Holger besluttede Radio- og tv-nævnet at tage sagen op af egen drift bl.a. på baggrund af en række avisartikler om udtalelser fremsat i radioen.

Baggrunden for sagen var, at Lokalradionævnet i København i sine mediepolitiske retningslinier havde stillet et vilkår om, at tilladelsesindehavere skal overholde en bestemmelse svarende til § 4, stk. 3, i den daværende bekendtgørelse om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed om, at programmer ikke på nogen måde må tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans.

I sin afgørelse konstaterede Radio- og tv-nævnet, at bekendtgørelsens § 4, stk. 3, kun var gældende for lokal fjernsynsvirksomhed. Nævnet pegede dog samtidig på, at Lokalradionævnet i København i overensstemmelse med flere afgørelser truffet af Radio- og tv-nævnet i sine mediepolitiske retningslinier havde fastsat, at også lokale radiostationer skal overholde en bestemmelse svarende til bekendtgørelsens § 4, stk. 3. Et sådant programvilkår var således fastsat i henhold til radio- og fjernsynslovens § 60, stk. 2, hvorefter et lokalt nævn kan stille vilkår for programvirksomheden m.v.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at en bestemmelse svarende til den daværende bekendtgørelses § 4, stk. 3, er medtaget som § 5, stk. 3, i Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 1439 af 15. december 2005 om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, idet bestemmelsen nu omfatter både radio- og fjernsynsvirksomhed.

Hvad angår det centrale spørgsmål om, hvorvidt det i sagen omhandlede program tilskyndede til had på grund af race, religion eller nationalitet, fandt Radio- og tv-nævnet, at hele udsendelsen havde et sådant præg, og at der fremsattes så grove beskyldninger mod religionen Islam og dens tilhængere, at de mediepolitiske principper overtrådtes adskillige gange.

Uanset at Radio- og tv-nævnet vurderede, at overtrædelsen var af meget alvorlig karakter, fandt Nævnet det overvejende betænkeligt at foretage en endelig inddragelse af radioens programtilladelse og besluttede i stedet at begrænse inddragelsen til 3 måneder. Nævnet understregede dog i sin afgørelse, at en eventuel fremtidig overtrædelse af de mediepolitiske principper ville kunne medføre en endelig inddragelse af Radio Holgers programtilladelse.

Radio Møn

I sagen om Radio Møns programvirksomhed drejede konflikten sig om fortolkningen af programtilladelsens vilkår om, at radioen, der indgik i et networking-samarbejde, skulle bringe nyheder og servicemeddelelser med interesse for det lokale område. Radioens programtilladelse fastsatte således bl.a.: "Der skal sendes nyheder og servicemeddelelser på faste daglige tidspunkter – antallet og omfanget af lokale nyheder og servicemeddelelser må afvejes i forhold til radioens status som en networking-radio"

I sin afgørelse pegede Nævnet på, at antallet af servicemeddelelser utvivlsomt var beskedent, men udtalte også, at der måtte lægges vægt på radioens oplysninger om, at der faktisk blev gjort, hvad der var muligt for at opfordre lyttere, lokale foreninger osv. til at gøre radioen opmærksom på lokale arrangementer, som radioen kunne annoncere som servicemeddelelser. Nævnet fandt tillige, at der måtte lægges vægt på radioens profil og målgruppe i forhold til arten af de servicemeddelelser, som radioen kunne bringe.

Hvad angår karakteren af lokale nyheder, hvor det lokale nævn syntes at anlægge en relativt snæver fortolkning af, hvad der måtte betegnes som "lokale" nyheder, fandt Nævnet, at der måtte lægges en ikke ringe vægt på, hvad radioen selv betragtede som nyheder med speciel interesse for

det lokale område. Nævnet påpegede i den forbindelse, at det syntes velbegrundet, at radioen havde peget på en påsejling af Storebæltsbroen som en nyhed, der havde lokal interesse i et område, der er præget af sejlsport og søfart, selvom nyheden ikke kan betegnes som "lokal" i snæver forstand.

Nævnet konkluderede således, at radioen ikke havde overtrådt programvilkåret om lokale nyheder.

TV Danmarks programforpligtelser

TV Danmark-netværket består af 10 lokale stationer. Stationerne er i henhold til § 3, stk. 1, i bekendtgørelsen om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed hver for sig forpligtet til at sende mindst 30 minutters lokale nyheder m.v. og i øvrigt skal "en væsentlig del af programmerne" være danske.

Nævnet fører tilsyn med, at disse forpligtelser overholdes. Det sker på basis af kvartalsvise indberetninger fra hver station. Årets samlede resultat fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1: Programsammensætning i 2005 for TV Danmarks 10 lokale stationer (minutter pr. dag)

Minutter pr. dag	Lokale nyheder m.v.	Øvrige danske programmer	I alt danske	Uden-landske	Total
Kanal 60 (Kbh)	36	339	375	780	1155
Sjælland	30	312	343	809	1151
Odense	43	302	345	689	1034
Svendborg	38	300	338	775	1113
Aalborg	43	312	355	796	1151
Randers	40	312	352	799	1151
Østjylland	40	312	352	799	1151
Midtjylland	63	312	376	776	1151
Esbjerg	40	312	352	799	1151
Sydjylland	40	312	352	799	1151
Gns. af 10 lokale	41	313	354	782	1136

Gns. af 10 lokale	4%	28%	31%	69%	100%
--------------------------	-----------	------------	------------	------------	-------------

Kilde: Indberetninger fra de lokale stationer, bearbejdet af Mediesekretariatet.

Lokale nyheder udgør netop de krævede 30 minutter på en enkelt station, normalt lidt mere og i Midtjylland over en time i dagligt gennemsnit.

Danske udsendelser udgør knapt en tredjedel (31 %, inkl. de 4 % fra nyhederne), hvilket Nævnet vurderer er "en væsentlig del", som det kræves i henhold til bekendtgørelsen.

Radioområder ved replanlægning af FM båndet

Kulturministeriet anmodede i brev af 23. juni 2005 Radio og tv-nævnet om – efter forhandling med Kommunernes Landsforening (KL) og relevante lokalradioorganisationer – at fremkomme med et oplæg til, hvordan Danmark kan inddeles i ca. 30 naturlige dækningsområder for kommerciel radio. Forslaget skal anvendes som grundlag for en evt. replanlægning af FM-båndet efter såkaldt hollandsk mønster.

Som udgangspunkt defineres et naturligt dækningsområde som en eller flere byer med tilhørende opland med et antal indbyggere i størrelsesordenen 100.000. Der skal så vidt muligt tages hensyn til den kommende kommunale struktur. Hovedstaden og Århus skal hver have tre højeffekt sendemuligheder, Odense og Ålborg hver to. Nævnet anmodes samtidig om forslag til prioriteringen af sendemulighederne (planlægningsrækkefølgen) for dækningsområderne. Endelig skal Nævnet give forslag til prioriteringen af fordelingen af resterende sendemuligheder til ikke-kommercielle lokale radioer.

Nævnet holdt ved sit sekretariat to møder med KL og lokalradioorganisationerne KOMM, Radioerne og SLRTV. Imidlertid ønskede hverken KL eller organisationerne at tage medansvar for forslaget, idet de ikke kunne tilslutte sig det politisk fastsatte grundlag for opgaven.

Radio- og tv-nævnet fremsendte 1. november 2005 sit forslag til Kulturministeriet. Det går i hovedtræk ud på:

- at der etableres 31 radioområder, bl.a. fordi hovedstaden ud fra både kommercielle og publicistiske hensyn opdeles i tre geografiske områder med hver én sendemulighed, men i øvrigt er områderne baseret på de nye kommuner fra 1. januar 2007. Højeffekt sendemulighederne fordeles efter folketal
- at mindre øer, som også er egen kommune efter strukturreformen, tildeles en sendemulighed
- at resterende sendemuligheder til ikke-kommerciel radio fordeles efter radioområdernes befolkningstal

Kulturministeriet har anvendt forslaget som en af præmisserne for udbudet af replanlægningsundersøgelsen.

3. Tilskud til ikke-kommercielle radio- og tv-stationer

Radio- og tv-nævnet yder tilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer. I 2005 blev tilskuddene ydet som drifts- og programtilskud samt som tilskud til uddannelsesaktiviteter og medieskoletjenestevirksomhed.

Driftstilskud ydes til ansøgere, som opfylder følgende betingelser:

- ansøgeren er en ikke-kommerciel lokal radio- eller tv-station, eller en kommune, som har tilladelse til programvirksomhed. Ved ikke-kommercielle stationer forstås stationer, som ikke har reklameindtægter
- ansøgeren skal på ansøgningstidspunktet have haft regelmæssig udsendelsesvirksomhed i seks måneder

Programtilskud ydes til enkeltprogrammer eller programrækker, som indholdsmæssigt tager deres udgangspunkt i det lokale område og omhandler det lokale områdes historie, kultur, dagligdag, samfundsliv m.v.

Uddannelsestilskud ydes til uddannelsesaktiviteter, som primært anvendes til uddannelse af frivillige medarbejdere på de lokale radio- og tv-stationer.

Tilskud til medieskoletjenestevirksomhed ydes til aktiviteter inden for de audiovisuelle medier i forhold til grundskolen og ungdomsuddannelserne for at give grundskolen og ungdomsuddannelserne adgang til mediemæssig kompetence som supplement til den viden, der allerede findes på skolerne.

Bevilling

Der var i 2005 et beløb på 36,2 mio. kr. til fordeling, heraf var de 30,8 mio. kr. bevilget på årets finanslov. Resten var videreført fra tidligere år. 2,5 mio. kr. var afsat til uddannelsesaktiviteter og medieskoletjenestevirksomhed.

Driftstilskuddet udgjorde i 2005 500 kr. pr. time i maksimalt 3 timer pr. uge for tv-stationer og 100 kr. pr. time i maksimalt 15 timer pr. uge for

radiostationer. Det maksimale driftstilskud for såvel radio- som tv-stationer udgjorde således 78.000 kr. pr. år.

Tabel 2: Udvikling i bevilling og tilskud 2000-2005 (mio. kr.)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Finanslovsbevilling	50,0	57,0	50,0	34,4	30,8	30,8
Tilskud i alt	46,5	55,2	51,9*	34,4	30,6	36,2 **
Basistilskud	19,8	21,8	22,8	22,1		
Driftstilskud					17,5	18,7
Programtilskud	22,3	28,4	29,1	9,8	10,6	15,0
Uddannelsestilskud	4,4	5,0	0	1,7	1,4	1,3
Medieskoletjenester				0,8	1,1	1,2

*Bevillingen overskrides, da der disponeres over et videreførselsbeløb

** Bevillingen overskrides, da der disponeres over et videreførselsbeløb fra 2004 og tidligere år

Fordeling af tilskud

Radio- og tv-nævnet har i alt givet tilsagn på 36,2 mio. kr. i 2005 til drifts-, program- og uddannelsestilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer, samt tilskud til medieskoletjenestevirksomhed.

Tabel 3: Udvikling i antal tilsagn 2000-2005

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Antal tilsagn i alt	397	423	440	523	397	444
Driftstilskud i alt					263	274
Basistilskud i alt	245	257	263	281		
Radio	155	163	163	162	153	157
Tv	90	94	100	119	110	117
Programtilskud i alt	152	166	177	164	102	133
Radio	80	83	93	107	55	69
Tv	72	83	84	57	47	64
Uddannelsestilskud				47	25	33
Radio				23	11	15
Tv				23	12	17

Organisationer				1	2	1
Medieskoler				4	7	4
Radio				2	2	1
Tv				2	5	3

Stikprøver

I henhold til § 33 i den bekendtgørelse om lokalradio- og fjernsynsvirksomhed der var gældende til 31. december 2005 kunne Radio- og tv-nævnet i særlige tilfælde foretage stikprøvekontrol af programmer, uddannelsesaktiviteter og medieskoler, hvortil der var ydet tilskud. I henhold til Mediesekretariatets resultatkontrakt med Departementet for 2005 var det et fastsat mål at gennemføre 4 stikprøver af programmer samt 1 stikprøve af medieskoletjenestevirksomhed. Imidlertid gennemførte Mediesekretariatet med henblik på en skærpet kontrol stikprøver af 6 programmer fra henholdsvis 3 lokalradioer og 3 tv-stationer.

Følgende programmer var genstand for stikprøver:

UFMs program "Studie U", Radio Aktivs program "Ægte Rødt", Frederiksberg Lokalradios program "Dialogboksen", U-lands TVs program "Det Globale København", TV-Glads program "Glad Nyheder" og Københavns Miljø TVs program "60 grønne minutter".

Endelig besøgte sekretariatet en medieskoletjenestevirksomhed, som havde fået tilskud, nemlig Holeby Lokal-TV.

I alle tilfælde fandt Mediesekretariatet, at de kontrollerede aktiviteter levede op til forudsætninger og betingelser for de ydede tilskud.

Regnskabs gennemgang

Modtagere af tilskud skal aflægge årsregnskab for stationens virksomhed. Endvidere skal modtagere af projektilskud (program- og uddannelses tilskud samt tilskud til medieskoletjenestevirksomhed) og aflægge projektregnskab og -rapport i forbindelse med årsregnskabet, evt. i form af noter hertil. Regnskaber og rapporter skal indsendes senest den 1. april det følgende år. Årsregnskaber sammenholdes med projektregnskaber, og pro-

jektrapper sammenholdes med projektbeskrivelser, og først når alle dele kan godkendes, udbetales driftstilskuddet for 4. kvartal.

I forlængelse af opstramningen på regnskabsgennemgangen i 2004 blev der i 2005 strammet yderligere op om rykkerproceduren, hvilket betød, at regnskaberne blev modtaget tidligere end året før.

Af 259 tilskudsmodtagere indsendte 191 (73%) årsregnskaber rettidigt (59% i 2004), dvs. inden den 1. april 2005. Yderligere 59 regnskaber blev modtaget inden for 3 måneder efter fristens udløb, således at 250 årsregnskaber (97%) var modtaget inden den 1. juli 2005 (92% i 2004). Resten blev modtaget inden den 1. november, dog med undtagelse af 2 regnskaber, hvilket skyldtes henholdsvis ophør af sendevirksomhed og konkurs.

Af de modtagne regnskaber var 44% godkendt uden bemærkninger pr. 1. juli (51% i 2004), yderligere 33% efter én henvendelse til stationen (30% i 2004) og endnu 21% efter 2 eller flere henvendelser til stationen (9% i 2004). Tallene er udtryk for den skærpede regnskabsgennemgang, som sekretariatet har udført.

Den hyppigste fejl i regnskaberne var mangler i selve opstillingen, fx at regnskabet ikke havde en balance, eller at basis- og programtilskuddene ikke fremgik hver for sig.

Stationernes regnskabsaflæggelser er som helhed tilfredsstillende, men imidlertid har knap halvdelen af stationerne tydeligvis vanskeligt ved at udarbejde regnskaber, der lever op til kravene i regnskabs- og revisionsinstrukserne. Især har stationerne vanskeligt ved at opstille regnskaberne. Der blev derfor i begyndelsen af 2005 udsendt en revideret vejledning samt et regnskabseksempel til stationerne for at lette deres regnskabsaflæggelse.

4. Satellit-, kabel- og kortbølgeprogramvirksomhed

Registrering

Radio- og tv-nævnet registrerer foretagender, der udøver programvirksomhed ved hjælp af satellit eller ved hjælp af kabelanlæg til områder, der går ud over ét lokalt område samt kortbølgeradiovirksomhed. Nævnet fører tilsyn med, om programvirksomheden opfylder lovens krav.

Generelt

Der var ved årets begyndelse 16 registreringer af satellit- og kabelvirksomhed. Der var ikke registreret nogen kortbølgeprogramvirksomhed.

I 2005 blev der registreret én ny satellit-tv-kanal (samt en tidsbegrænset registrering), mens to registrerede foretagender er ophørt med programvirksomheden.

Der var således ved årets udgang 15 gældende satellit- og kabelregistreringer.

Tabel 4: Oversigt over registrerede stationer i 2005

Selskabets navn + Stationens navn	Type	Gældende 1.1.2005
Radio 2	Satellit-radio	Ja
SBS Broadcast Danmark TV Danmark	Satellit-tv	Ja
CIAC Holding DK 4	Satellit-tv	Ja
Nordisk Radioreklame The Voice	Satellit-radio	Ja
Mesopotamia Broadcast METV	Satellit-tv	Ja

Nordisk Radioreklame The Voice Pop FM	Satellit- radio	Ja
DanToto Racing Live	Satellit-tv	Ja
Mesopotamia Broadcast Radio Mesopotamia International	Satellit- radio	Ja
TV 2/DANMARK A/S Zulu A/S	Satellit-tv	Ja
24NORDJYSKE	Satellit-tv	Ja
ROJ TV	Satellit-tv	Ja
CIAC A/S DK Sport	Satellit-tv	Ja
TV 2/DANMARK A/S Charlie A/ S	Satellit-tv	Ja
NUCE - Mesopotamia Broadcast METV	Satellit-tv	Ja
MMC - Musikkanal Mesopotamia Broadcast METV	Satellit-tv	Ja
Sky Radio	Satellit- radio	Ja
TV 2/DANMARK A/S Film	Satellit-tv	Nej

Radio- og tv-nævnet står for det danske bidrag til en international database over radio- og tv-stationer med tilladelse/registrering i medlemslandene under EPRA, som er en europæisk organisation for myndigheder på radio- og tv-området.

ROJ TV

ROJ TV, der er en kurdisk sproget satellit-tv-kanal, fik tilladelse (er senere ændret til registrering) til at udøve programvirksomhed pr. 1. januar 2003. Kanalen drives af Mesopotamia Broadcast A/S, som har tre andre tv-kanaler og en radiokanal registreret hos Radio- og tv-nævnet. Ifølge ROJ TVs oplysninger udøver stationen programvirksomhed via satellit rettet primært mod det kurdiske folk. Programmerne omhandler primært sociale og samfundsmæssige forhold, sundhedsforhold, politiske emner og debatter samt underholdningsprogrammer (hovedsageligt i weekender).

Den 12. januar 2005 modtog Nævnet en klage fra Den Tyrkiske Ambassade over ROJ TV. Klagepunkterne var, at ROJ TV skulle:

- have relationer til ulovlige organisationer som PKK og KONGRA-GEL, som er opført på EU's terrorliste
- have relationer til personer med forbindelse til PKK og KONGRA-GEL
- overtræde paragrafferne 114, 114a, 114b, 114c og 114d i straffeloven
- overtræde § 11, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1174 af 17. december 2002 om radio- og fjernsynsvirksomhed ved hjælp af satellit eller kabel, samt om programvirksomhed ved hjælp af kortbølgesendemuligheder

Nævnet traf afgørelse i sagen den 21. april 2005, jf. nedenfor.

Klagepunktet uden for Nævnets myndighedsområde.

For så vidt angår klagepunkterne om Roj TVs relationer til ulovlige organisationer og til personer med forbindelse til disse organisationer, hører sådanne forhold ikke under Radio- og tv-nævnets myndighedsområde, og forholdene blev henvist til eventuel politianmeldelse.

Med hensyn til mistanke om overtrædelser af en række paragraffer i straffeloven blev klagen ligeledes henvist til eventuel politianmeldelse, idet Nævnet ikke har kompetence til at behandle sager om overtrædelser af straffeloven.

Klagepunkter inden for Nævnets myndighedsområde

Den Tyrkiske Ambassade ønskede, at Radio- og tv-nævnet skulle træffe afgørelse om indstilling af ROJ TVs programvirksomhed med henvisning til overtrædelse af § 11, stk. 3, i satellit- og kabelbekendtgørelsen. Bestemmelsens ordlyd er:

”Stk. 3. Programmerne må ikke på nogen måde tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans.”

Som bilag til klagen havde Den Tyrkiske Ambassade vedlagt to videobånd med optagelser af indslag fra nyhedsudsendelser i perioden 9. august 2004

til 15. oktober 2004.

Indslagene var typisk opbygget med en introduktion til det pågældende nyhedsindslag med speak, hvorefter der var billeder med voice-over. Speak og voice-over havde form af ren oplæsning, og der var ikke gæster eller samtaler i studiet. Alle indslag handlede om kampe mellem kurdiske guerillaer og det tyrkiske militær, om tyrkiske troppebevægelser og om kurdiske guerillaers angreb på forskellige mål. Nævnet kunne ikke i sin gennemgang af indslagene konstatere opfordringer eller tilskyndelse til had af nogen art.

Ved sin fortolkning af § 11, stk. 3, i satellit- og kabelbekendtgørelsen lagde Nævnet vægt på, at der med "tilskyndelse til had" forstås direkte opfordringer.

Endvidere lagde Nævnet ved fortolkningen af "tilskyndelse til had" vægt på, at udtalelser eller information, der af nogen parter ville kunne forstås eller opfattes som tilskyndelse eller opfordring, skal være afgivet med det formål at tilskynde eller opfordre til had (forsæt) for at være omfattet af bestemmelsen. Således vil videregivelse af oplysninger ikke i sig selv være omfattet af begrebet "tilskyndelse". En videregående fortolkning ville forhindre en fri presse i at informere og oplyse om de forhold og begivenheder i samfundet og i verdenen, som pressen vil finde relevant at informere om. Dette medfører efter Nævnets vurdering endvidere, at en mulig virkning af videregivelse af informationer som for eksempel nyhedsformidling ikke i sig selv er omfattet af bestemmelsen, idet ren videregivelse af information og oplysninger om en sag eller en begivenhed må forventes at have forskellige virkninger hos mennesker med forskellige forhåndsopfattelser af sagen eller emnet.

På den baggrund traf Nævnet afgørelse om, at ROJ TV ikke havde overtrådt § 11, stk. 3, i satellit- og kabelbekendtgørelsen.

Andet

Efter de foreliggende oplysninger er sagen efterfølgende blevet anmeldt til politiet. Ifølge Politikens netavis den 22. februar 2006 kl. 14.09 er status at

sagen efter politiets efterforskning var sendt til Statsadvokaten, der har sendt den tilbage til politiet med henblik på gennemførelse af en bredere undersøgelse af tv-stationen og dens programmer.

Det kan endvidere oplyses, at den tyrkiske premierminister Recep Tayyip Erdogan efter et møde med statsminister Anders Fogh Rasmussen i protest forlod et aftalt pressemøde, da der var en journalist fra ROJ TV til stede.

I slutningen af december 2005 modtog det lokale nævn for Storkøbenhavn mere end 100 e-mails på engelsk afsendt af personer, som ønskede, at ROJ TV skulle stoppes.

Gebyr

Acontobetalingen af gebyr til Radio- og tv-nævnet er i kabel- og satellitbekendtgørelsen fastsat til 30.000 kr. årligt på baggrund af en vurdering af de forventede omkostninger ved registrering af stationer, opkrævning af gebyrer og gennemførelse af tilsyn. De opkrævede acontogebyrer for 2005 har oversteget omkostningerne ved tilsyn med videre, og således vil der blive tilbagebetalt en del af acontogebyret til stationerne.

5. Landsdækkende og regional programvirksomhed med særlig tilladelse

Radio- og tv-nævnet udsteder efter udbud tilladelse til udøvelse af landsdækkende og regional programvirksomhed ved hjælp af jordbaserede sendenet. Nævnet fører tilsyn med programvirksomheden.

Der er i 2001 givet tilladelse til en fjerde landsdækkende jordbaseret FM-radiokanal, hvor programtilladelsen blev tildelt DR, i 2003 til en femte næsten landsdækkende FM-radiokanal, der dækker 78 % af befolkningen (Sky Radio) samt ligeledes i 2003 til en sjette FM-kanal, der dækker 38 % af befolkningen (Talpa/100 FM).

Tilsyn med overholdelse af tilladelsesvilkårene for den fjerde radiokanal (DR P2)

Radio- og tv-nævnet udstedte i marts 2001 programtilladelse til den fjerde FM-radiokanal til DR efter udbud (skønhedskonkurrence).

DR skal hvert år rapportere og dokumentere opfyldelse af de vilkår, der er angivet i tilladelsen. Vilkårene omfatter blandt andet, at kanalen skal være en nuanceret public service-orienteret kanal med klassisk musik – suppleret med præsentation af rytmisk musik, jazz og dansk musik – kulturprogrammer, samfunds- og debatprogrammer m.v. I henhold til radio- og fjernsynsloven indgår programvirksomheden på den fjerde FM-radiokanal i den samlede public service-virksomhed. Kanalen skal således også opfylde de generelle krav til public service, som fremgår af loven. Endelig skal programvirksomheden på kanalen være i overensstemmelse med beskrivelsen af programvirksomheden i ansøgningen samt de evt. senere med Nævnet aftalte ændringer af programvirksomheden.

Radio- og tv-nævnet modtog den 26. april 2005 DRs public service-redegørelse, herunder redegørelse for overholdelse af vilkårene på den fjerde radiokanal. Af redegørelsen, som blandt andet var bilagt programplaner og uge-planche, fremgik, hvordan DR har levet op til vilkårene i programtilladelsen. DR har i redegørelsen beskrevet, hvordan de forskellige

krav i tilladelsen – set i sammenhæng med indholdet af DRs tilbud, som vandt udbuddet – er blevet opfyldt.

Nævnet behandlede DRs redegørelse og regnskab med bilag på sit møde den 15. juni 2005. Nævnet drøftede den tilsendte redegørelse, som blev godkendt, idet DR efter Nævnets vurdering har overholdt vilkårene i tilladelsen, og programvirksomheden har været i overensstemmelse med beskrivelsen i ansøgningen med de senere med Nævnet aftalte ændringer heraf.

Tilsyn med overholdelse af tilladelsesvilkårene for den femte radio-kanal (Sky Radio)

Programtilladelse til den femte FM-radiokanal blev efter udbud udstedt til Sky Radio den 18. juli 2003. Sky Radio stoppede sin udsendelsesvirksomhed med virkning fra 15. november 2005, og dermed betragtede Nævnet tilladelsen for tilbageleveret og i praksis som bortfaldet.

Programkrav og koncessionsafgift

Sky Radio skulle hvert år senest den 1. maj indsende en redegørelse for opfyldelse af tilladelsesvilkårene i det foregående år og rapportere og dokumentere opfyldelse af de vilkår, der var angivet i tilladelsen blandt andet om, at programvirksomheden på kanalen skulle omfatte public service-nyhedsdækning med mindst 1.000 timers nyhedsudsendelser og magasinprogrammer. Der skulle også sendes en times længerevarende magasinprogrammer hver dag. Endvidere skulle skandinavisk musik udgøre cirka 30% af musikfladen.

Ligeledes skulle Sky Radio indsende revideret årsregnskab sammen med en opgørelse af eventuel variabel koncessionsafgift. Da Sky Radios regnskabsår går fra 1. juli til 30. juni, var det aftalt med Sky Radio, at fristen for indsendelse af revideret årsregnskab og opgørelse af afgiftsgrundlag var den 1. november. Frist for opgørelse af variabel koncessionsafgift og indbetaling af denne var 1. december.

Da Sky Radios omsætning ikke i seneste regnskabsår oversteg 100 mio.

kr., blev der ikke betalt variabel koncessionsafgift.

Den årlige redegørelse for 2004

Den 2. maj 2005 modtog Nævnet Sky Radios redegørelse for opfyldelse af tilladelsesvilkårene i 2004. Nævnets konklusion var, at Sky Radio havde opfyldt kravene vedrørende korte nyhedsudsendelser (mindst 1.000 timers nyheder og nyhedsmagasiner) og om cirka 30% skandinavisk musik. Med hensyn til nyhedsmagasiner var tilladelsesvilkårene ikke eller kun delvist opfyldt i perioden 1. januar 2004 til 31. juli 2004. Fra 1. august 2004 og året ud blev vilkårene om nyhedsmagasiner opfyldt. Årsagen til den manglende opfyldelse i de første syv måneder var især, at de Romantica-programmer, som radioen medregnede i sin opgørelse af nyhedsmagasiner, ikke opfyldte kravene til nyhedsmagasiner.

Klagesag vedrørende manglende dækning og mangler i udbudsmaterialet

Sky Radio henvendte sig i den 8. november 2004 til Nævnet med en klage over manglende dækning i forhold til det i udbudsmaterialet lovede, og en række andre beslægtede problemstillinger. Radioen uddybede siden sin klage. Klagepunkterne var:

- IT- og Telestyrelsen skulle ikke have anvendt normale planlægningsnormer ved koordineringen af frekvenserne til den femte radiokanal
- frekvenser skulle være blevet koordineret til forkerte sendepositioner
- de individuelle frekvenser medførte en lavere dækning end lovet i udbudsmaterialet
- radioen skulle have opnået lavere geografisk dækning end lovet
- frekvenserne til den femte radiokanal skulle ikke være beskyttet i henhold til ITU-normerne
- en række lokalradioer skulle sende med for høj sendestyrke og dermed forstyrre Sky Radio
- der blev givet forøget sendestyrke til en række lokalradioer

Efterfølgende holdt Nævnet og IT- og Telestyrelsen møder med Sky Radio om sagen. Radioen uddybede klagen med efterfølgende breve og rapporter

om især radioens dækning på enkelte sendepositioner og om lokalradioer, der ifølge Sky Radios materiale sendte med for høj sendestyrke.

Ved brev af 25. februar 2005 afviste Nævnet alle klagepunkterne.

I maj 2005 reagerede Sky Radio på Nævnets svar, og herefter fulgte en korrespondance mellem radioen og Nævnet om forudsætningerne for beregningen af den teoretiske dækning for den femte radiokanal. Radioen har igennem hele forløbet ment, at der ved udarbejdelsen af udbudsmaterialet var anvendt forkerte forudsætninger i forbindelse med beregning af den teoretiske dækning. Nævnet har, på baggrund af oplysninger fra IT- og Telestyrelsen gennem hele forløbet fastholdt, at forudsætningerne var korrekte, idet der er anvendt samme beregningsforudsætninger, som IT- og Telestyrelsen altid anvender ved beregning af den teoretiske dækning. På et møde mellem Sky Radio, IT- og Telestyrelsen og Nævnet den 31. oktober 2005 gentog Nævnet sine synspunkter, som der tidligere var blevet redegjort udførligt for på møder med og i breve til radioen. Det blev konkluderet, at Sky Radio fortsat ikke var enig i blandt andet forudsætningerne for beregning af den teoretiske dækning for den femte radiokanal.

Som nævnt standsede Sky Radio sin programvirksomhed den 15. november 2005.

Efter 15. november 2005

Sky Radio betalte ikke koncessionsafgift for perioden 16. november 2005 – 15. november 2006. Radio- og tv-nævnet har derfor rykket for indbetalingen af koncessionsafgiften, og Sky Radio har svaret, at radioen ikke har i sinde at betale afgift. Tværtimod mener radioen, at Radio- og tv-nævnet skylder Sky Radio et større beløb som erstatning, idet radioen fortsat er af den opfattelse, at radioen aldrig har fået den dækning, der var lovet i udbudsmaterialet.

Nævnet er af den opfattelse, at Sky Radio har fået den dækning, der blev lovet, og at radioen derfor skal betale koncessionsafgift for hele tilladelsesperioden, som det fremgår af vilkårene i udbudsmaterialet og i programtilladelsen.

Nævnet har overdraget sagen til Kammeradvokaten, som vil føre den videre sag for Nævnet med hensyn til inddrivelse af den skyldige koncessionsafgift. Der forventes indgivet stævning mod Sky Radio i løbet af foråret 2006.

De mediepolitiske ordførere har på baggrund af tilbageleveringen af tilladelsen aftalt, at frekvenserne til den femte radiokanal skal genudbydes hurtigst muligt. Radio- og tv-nævnet forventer at gennemføre udbuddet af den femte radiokanal i løbet af foråret og sommeren 2006.

Tilsyn med overholdelse af vilkårene for den sjette radiokanal (Talpa Radio)

Der er i tilladelsen til den sjette radiokanal ikke særlige vilkår for programvirksomheden, men kun vilkår af mere generel karakter. Indehaveren af tilladelsen, Talpa Radio – som sender under navnet Radio 100 FM – skal derfor ikke indsende en årlig redegørelse for overholdelse af tilladelsesvilkårene.

Hvert år skal Talpa Radio senest den 1. maj indsende revideret årsregnskab sammen med en opgørelse af afgiftsgrundlaget for den variable koncessionsafgift. Frist for opgørelse af variabel koncessionsafgift og indbetaling af denne er 1. juni.

Da Talpa Radios omsætning i 2004 ikke oversteg 25 mio. kr., blev der ikke betalt variabel koncessionsafgift.

Det vides endnu ikke, om der vil være betaling af variabel koncessionsafgift for 2005, idet årsregnskab og opgørelse af afgiftsgrundlag for året endnu ikke er modtaget.

Kommercielle radiostationer på DAB

Et af tilladelsesvilkårene til den femte og den sjette radiokanal er, at de begge har både ret og pligt til at udsende programmer digitalt på DAB. Af tilladelsesvilkårene fremgår det, at Radio- og tv-nævnet med et varsel på mindst 6 måneder kan fastsætte en frist for påbegyndelse af digital pro-

gramvirksomhed. Det fremgår ligeledes, at tilladelsesindehaverne – Sky Radio og Talpa Radio – skulle indgå aftale med DR om opbygning, finansiering og drift af DAB-nettene. Radio- og tv-nævnet var i starten af 2005 – da det blev drøftet at fastsætte en konkret startdato - tilbageholdende med dette, da det fra stationerne forlød, at man forhandlede med DR og forventede at nå til en aftale.

I august 2005 meddelte såvel Sky Radio som Talpa Radio, at de havde indgået aftale med DR, og at de ville begynde udsendelse af digitale programmer – for begges vedkommende paralleludsendelse af programmerne udsendt på FM – den 16. august 2005.

6. Distribution af lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet

I/S DIGI-TV

Radio- og tv-nævnet udsteder efter udbud tilladelse til distribution af danske og udenlandske lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet og fører tilsyn med virksomheden. Efter kulturministerens nærmere bestemmelse kan tilladelse dog uden forudgående udbud meddeles DR, TV 2/DANMARK A/S eller et selskab, der udelukkende er ejet af ét af disse foretagender eller foretagenderne i forening. Kulturministeren bestemte ved brev af 15. december 2005, at Radio- og tv-nævnet kunne udstede tilladelse til selskabet I/S DIGI-TV, der ejes af DR og TV 2/DANMARK A/S i forening.¹

---

¹ Tilladelse til I/S DIGI-TV er udstedt af Radio- og tv-nævnet den 10. januar 2006

7. Public service

Radio- og tv-nævnet skal afgive udtalelse om DR og de otte regionale TV 2-virksomheders redegørelser for opfyldelse af public service-kontrakterne og om TV 2/DANMARK A/S' redegørelse for opfyldelse af public service-tilladelsen. Endvidere fører Radio- og tv-nævnet tilsyn med TV 2/DANMARK A/S' public service-programvirksomhed.

Udtalelser om public service-redegørelser

Radio- og tv-nævnet afgav i sommeren 2005 udtalelser om DR's, TV 2/DANMARK A/S' og de regionale TV 2-virksomheders public service-redegørelser for 2004. Nævnets udtalelser om DR og de regionale TV 2-virksomheder er afgivet i medfør af radio- og fjernsynslovens § 40, stk. 2, mens udtalelsen om TV 2/DANMARK A/S er afgivet i medfør af radio- og fjernsynslovens § 44 a som led i Nævnets tilsyn med TV 2/DANMARK A/S' public service-programvirksomhed. Udtalelserne kan findes på www.mediesekretariatet.dk. Som bilag til Radio og tv-nævnets public service-udtalelser var der vedlagt baggrundsanalysen "Danskernes tv-forbrug i et public service perspektiv", udarbejdet af Mediesekretariatet om danskernes forbrug af typiske public service-programtyper såsom nyheder, oplysning, dansk fiktion mv.

Nævnet konstaterede i sine udtalelser, at samtlige stationer levede op til deres public service-forpligtelser i 2004.

DR

Nævnet bemærkede i sin udtalelse, at omfanget af dansk dramatik i 2004 var steget i forhold til 2003, men burde øges yderligere i 2005 og 2006, hvis public service-kontraktens samlede krav for perioden 2003-2006 skal overholdes. Også omfanget af børneprogrammer i tv burde øges. Med hensyn til radioprogrammer for børn bad Nævnet DR om supplerende at oplyse, hvordan DR programlægger børneprogrammer på FM-radio, og hvorledes denne programlægning indgår i DR's samlede satsning på børn og unge. DR indsendte den 27. juli 2005 en sådan redegørelse, som Nævnet behandlede på sit møde den 16. august 2005. Nævnets opfattelse var, at DR's redegørelse besvarede det af Nævnet stillede spørgsmål om DR's pro-

gramlægning af børneprogrammer på FM-radio, og Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at DR vil sikre, at der uanset DR's satsning på nye medier såsom DAB og internet fortsat vil være mindst en times børneprogrammer om dagen på FM radio. Nævnet fortolker public servicekontraktens krav, om at der skal være mindst samme omfang af børneprogrammer som i perioden 1999-2002, som principielt teknologi-/platformneutralt, således at programmer på DAB også bør medregnes, idet det afgørende imidlertid er, hvor de fleste lyttere er. Disse vurderes fortsat at være på FM, hvorfor Nævnet mener, at der indtil videre bør sendes mindst en times programmer for børn på FM.

TV 2/DANMARK A/S

Nævnet konstaterede med en vis bekymring, at der i 2004 er sket et fald i omfanget af danskproducerede børneprogrammer. Nævnet bad TV 2/DANMARK A/S om at forklare dette i en supplerende redegørelse samt redegøre for TV 2/DANMARK A/S' betjening af navnlig de mindre børn. Med hensyn til TV 2/DANMARK A/S' engagement i dansk filmproduktion konstaterede Nævnet, at TV 2/DANMARK A/S' engagement i 2004 var mindre – og for kort- og dokumentarfilms vedkommende betydeligt mindre – end det krævede gennemsnitsniveau for perioden 2003-2006. Nævnet anmodede på denne baggrund TV 2/DANMARK A/S om en supplerende redegørelse for, hvad man fra stationens side gør for at stimulere produktionen af film af tilstrækkelig høj kvalitet, og hvorledes stationen agter at nå op på det i tilladelsen krævede gennemsnitsniveau for perioden 2003-2006.

TV 2/DANMARK A/S indsendte en supplerende redegørelse af 16. august 2005, hvori stationen bl.a. forklarede, at det havde vist sig vanskeligt at opnå enighed med Filminstituttet, da TV 2/DANMARK A/S' ønsker om en "væsentlig, men bred markedskommunikation" ofte var stødt på Filminstituttets ønsker om mere smalle kunstneriske produktioner. Hertil kom, at der fra TV 2/DANMARK A/S' side havde været adskillige opfordringer til det uafhængige produktionsmiljø om at udvikle ambitiøse ideer, der kunne matche såvel Filminstituttets som TV 2/DANMARK A/S' ønsker.

Nævnet bad herefter Det Danske Filminstitut og Producentforeningen om en udtalelse, og anmodede endvidere TV 2/DANMARK A/S om at opgøre

hvilke kort- og dokumentarfilmproduktioner stationen havde støttet i 2004 og med hvilke beløb.

Radio- og tv-nævnet afgav herefter ved brev af 28. september 2005 nogle yderligere bemærkninger til den del af TV 2/DANMARK A/S' public service-redegørelse for 2004, der vedrørte støtte til kort- og dokumentarfilm.

Nævnet lagde følgende til grund på baggrund af de af TV 2/DANMARK A/S' og Det Danske Filminstituts indsendte oplysninger:

Tabel 5: Kort- og dokumentarfilm støttet af TV 2/DANMARK A/S i 2004

Programtitel	TV2/DANMARK A/S-engagement	Total bud- get	%
Kan man dø i himlen?	150.000	1.777.567	8%
Papaya	25.000	621.800	4%
Odins Øje (Odinsbarnet)	35.000	2.069.746	2%
My Land Zion	50.000	-	-
Overvindelse	500.000	5.603.907	9%
Women & I (10.000 Euro)	75.000	2.434.147	3%
Robust	640.000	3.130.035	20%
I alt	1.475.000	11.168.089	13%

Ud fra ovenstående opgørelse vurderede Nævnet, at TV 2/DANMARK A/S' engagement såvel målt i antal støttede produktioner som, ikke mindst, i støttebeløbenes størrelse var beskedent. TV 2/DANMARK A/S må ifølge reglerne betale op til 50% af en films samlede budget. I 2003 støttedes der således i 5 ud af 12 og i 2004 i 4 ud af 7 tilfælde med beløb under 100.000 kr. Målt i forhold til de totale produktionsbudgetter udgjorde TV 2/DANMARK A/S' engagement i 2004 i 5 ud af 7 tilfælde under 10% af produktionsbudgettet. Med støttebeløb af denne størrelse fandt Nævnet det forståeligt, hvis producenterne i første række valgte at gå til andre potentielle finansieringspartnere end TV 2/DANMARK A/S med forslag til kort- og

dokumentarfilmproduktioner, og at der således sandsynligvis er en sammenhæng mellem de lave støttebeløb og det lave antal film, der opnåede støtte. Samlet var det således Nævnets opfattelse, at TV 2/DANMARK A/S burde gøre en yderligere indsats for at stimulere produktionen af film, som lever op til kriterierne for anvendelsen af filmpengene til kort- og dokumentarfilm.

Nævnet henstillede derfor til TV 2/DANMARK A/S, at man i de to resterende år af perioden 2003-2006 opprioriterede sin støtte til kort- og dokumentarfilm. Nævnet erklærede endvidere, at hvis ikke TV 2/DANMARK A/S ved udløbet af perioden 2003-2006 havde ydet den i bilaget til public service-tilladelsen fastsatte støtte til dansk filmproduktion, ville Nævnet betragte dette som en tilsidesættelse af tilladelsen, og at Nævnet i givet fald ville forbeholde sig at bringe det dertil indstiftede bodssystem proportionalt i anvendelse.

De otte regionale TV 2-virksomheder

(TV2/NORD, TV/MIDT-VEST, TV 2/ØSTJYLLAND, TV SYD, TV 2/FYN, TV2 ØST, TV 2/LORRY og TV 2/BORNHOLM)

Nævnet fremhævede i sin udtalelse:

1) At 2004-redegørelserne gav et klarere billede end tidligere, idet de regionale TV 2-virksomheders public service-redegørelser under ét betragtet havde fået en klarere og mere ensartet struktur, som forholdt sig mere direkte til de overordnede public service-krav i kontrakterne. Endvidere fremstod oplysninger om sendetid og seertal i 2004-redegørelserne klarere og mere sammenlignelige.

2) At resultaterne stort set var fastholdt fra tidligere år.

Nævnet konstaterede således, at sendetiden for stationerne gennemsnitligt var på omkring 550 timer, hvilket overordnet set er en fastholdelse af niveauet fra tidligere år. Nævnet konstaterede endvidere, at seertallet for de regionale stationers hovedudsendelse kl. 19.30 er nogenlunde stabilt i forhold til året før med en rating procent på knap 20 og en share på godt 50.

Triple A. Nyhedsudsendelser på TV 2/DANMARK A/S

Radio- og tv-nævnet traf i efteråret 2005 afgørelse om, at TV 2/DANMARK A/S med indslagene om Triple A i TV 2/NYHEDERNE overtrådte vilkårene om saglighed og upartiskhed i TV 2/DANMARK A/S' tilladelse til public service-programvirksomhed.

Baggrunden for sagen var, at TV 2/DANMARK A/S i sommeren 2005 i to nyhedsudsendelser bragte en historie om et stort antal indvandrere, der var organiseret i bander. Sagen blev omtalt i dagspressen, og foranlediget af omtalen besluttede Radio- og tv-nævnet at tage sagen op. Forinden Nævnets afgørelse trak TV 2/DANMARK A/S historien tilbage.

Nævnet konkluderede i sin afgørelse, at public service-tilladelsens krav, om at der skal lægges vægt på saglighed og upartiskhed i nyhedsformidlingen, tillige indebærer en forpligtelse til at udvise omhu, særligt når der er tale om præsentation af indslag om et væsentligt samfundsproblem. Stationen har hermed ikke alene et ansvar for oplysningers korrekthed, men skal også udvise omtanke ved præsentationen af indslaget. Dette gælder med større vægt, når der som i den foreliggende sag er tale om en hovednyhed, der følges op dagen efter.

Triple A-sagen gav anledning til en debat om Radio- og tv-nævnets kompetence i relation til Pressenævnets kompetence, og derfor mødtes Nævnets formand med Pressenævnets formand og næstformand. På mødet orienterede Radio- og tv-nævnets formand om Triple A-sagen, og deltagerne drøftede om der er et kompetenceoverlap mellem Radio- og tv-nævnet og Pressenævnet.

Der var enighed om, at det er hensigtsmæssigt at mindske risikoen for overlap, og det blev derfor aftalt:

- at Radio- og tv-nævnet vil sikre, at der ikke forekommer terminologisk overlap i programtilladelser, dvs. undgå at stille krav om overholdelse af god presseskik
- at de to nævns sekretariater vil orientere hinanden om afgørelserne i sager, der tangerer det andet nævns kompetenceområde.

Det blev endelig aftalt, at de to nævn muligvis vil mødes igen om et års tid, hvis der skønnes behov herfor.

Rapport om public service-ledelse i andre lande

På baggrund af et kommissorium fra kulturministeren har Radio- og tv-nævnet udarbejdet en rapport om ledelsesforholdene i public service-stationer.

Undersøgelsen omfattede offentlige public service-stationer i de europæiske lande, som Danmark normalt sammenligner sig med i mediesammenhænge, herunder lande, der har public service-stationer, som ikke finansieres af reklamer.

Rapporten redegør for de juridiske regelsæt, der gælder for udpegning af bestyrelsen for den enkelte public service-station i de pågældende lande og for de regelsæt, der fastlægger, hvilken kompetence bestyrelsen er tillagt. Desuden beskrives stationernes organisationsforhold, herunder selskabsform. Undersøgelsens tre hovedpunkter er:

1. Udpegning af bestyrelsen
2. Bestyrelsens kompetence
3. Erfaringen med ledelsesmodeller

Radio- og tv-nævnet konstaterer i sin sammenfatning og i sine vurderinger på basis af undersøgelsens resultater, at:

- politisk indflydelse og kontrol med public service-virksomhederne i realiteten er en generel præmis i alle de undersøgte lande
- politikernes ansvar i denne henseende er at påse, at den politiske indflydelse i/på public service-virksomhederne ikke får partipolitisk karakter.
- politisk indflydelse på public service-virksomhederne er ubetænkelig og kan være en fordel, fordi public service-virksomhederne opererer i et politisk felt, forudsat at indflydelsen har en saglig karakter
- spørgsmålet om kompetencefordelingen i relation til ledelse og programansvar er behandlet på forskellig vis i de undersøgte lande
- aktieselskabsformen synes at være den enkleste organisationsform med henblik på at løse problemet med kompetencefordeling, idet

der herved tages udgangspunkt i en enkel, gennemtænkt og gennemprøvet selskabstype

- aktieselskabsloven dog lige så lidt som en radio- og fjernsynslov endeligt kan løse problemet med kompetencefordeling, når det drejer sig om programvirksomheden. Lovene kan alene anviser overordnede rammer, som må suppleres af tilladelser, vedtægter og forretningsorden, hvilket dog ikke ændrer på den omstændighed, at der altid vil være en gråzone
- problemernes løsning derfor tillige vil afhænge af de personer, der sidder i bestyrelse og direktion og af deres accept af deres respektive roller.

Forskningspulje om public service

Radio- og tv-nævnet opslog i efteråret 2005 en pulje på fem mio. kr. til forskning i public service. Baggrunden var, at regeringen i sommeren 2005 ved et aktstykke til Folketingets Finansudvalg (AKT 166 af 15/6 2005) besluttede, at Radio- og tv-nævnet skulle fordele en pulje på fem mio. kr. af licensprovenuet for 2004 til forskning inden for følgende fire temaer:

- Alsidighed, saglighed og upartiskhed i DR's og TV 2's nyheds- og aktualitetsudsendelser, herunder analyse af de redaktionelle miljøer og kulturer
- Den journalistiske kvalitet, herunder journalisternes mulighed for at levere det bedst mulige arbejde, samt public service-stationernes fokus på og betydning for sprogets udvikling
- Klageadgang for seere og lyttere over programvirksomheden
- Udfordringer for public service-radio og -tv i en multimedieverden, herunder også udviklingen i andre lande.

Kulturministeriet anmodede på denne baggrund Nævnet om at udforme retningslinier for forskningsprojekterne og herefter sende dem i udbud blandt kvalificerede forskere, evt. som ph.d.-projekter.

Ifølge lov om forskningsrådgivning mv. skal Det Strategiske Forskningsråd inddrages i fordelingen af sådanne forskningspuljer.

Nævnet tog i slutningen af juni 2005 kontakt til Forskningsstyrelsen med henblik på at aftale en procedure og tidsplan for inddragelse af Det Strategiske Forskningsråd i fordelingen af puljen. Det blev aftalt, at Det Strategiske Forskningsråd dels skulle godkende udformningen af opslaget, dels foretage en forskningsfaglig forhåndsvurdering af ansøgerne, idet det samtidig blev understreget, at Radio- og tv-nævnet skulle foretage den endelige udvælgelse af projekterne. Nævnet udsendte den 4. juli 2005 en pressemeddelelse om procedure og forventet tidsplan for fordelingen af puljen, hvoraf bl.a. fremgik, at Nævnet forventede at indkalde ansøgninger i oktober og at foretage den endelige udvælgelse i februar 2006.

Nævnet besluttede endvidere på sit møde den 16. august 2005 at reservere et beløb på 1,5 mio. kr. til op til 50% medfinansiering af to ph.d.-stipendier, mens de øvrige 3,5 mio. kr. skulle fordeles til projekter udført af anerkendte forskere (seniorforskere). Nævnet besluttede endvidere at foretage følgende vejledende forhåndsprioritering af puljen (ekskl. Ph.d.-stipendier):

Tabel 6 Nævnets forhåndsprioritering

Emne	Kr.
Journalistik (inkl. sprog)	1.750.000
Medie	1.000.000
Klageadgang	250.000
Ufordelt (reserve)	500.000
I alt	3.500.000

Den vejledende forhåndsprioritering blev foretaget ud fra en vægtning af de enkelte emners relevans i forhold til det politiske opdrag, jf. AKT 166 af 15/6 2005, hvor det journalistiske emne vurderedes som det mest tungtvejende. Intentionen med at angive en vejledende forhåndsprioritering var at give ansøgerne mulighed for at målrette deres ansøgninger og at øge sandsynligheden for, at der ville komme flest projekter i de højest vægtede kategorier.

Den vejledende forhåndsprioritering fremgik af Nævnets opslag vedr. seniorforskningsprojekter, som blev godkendt af Det Strategiske Forskningsråd i slutningen af september 2005.

Den 4. oktober 2005 udsendte Nævnet sit opslag af projekter udført af anerkendte forskere og i november 2005 opslaget vedrørende medfinansiering af ph.d.-stipendier.

Ved ansøgningsfristens udløb den 1. december 2005 modtog Nævnet i alt seksten projektansøgninger, heraf ti til projekter, der udføres af anerkendte forskere (seniorforskere) og seks vedr. 50% medfinansiering af ph.d.-stipendier.

Ansøgningerne blev den 7. december 2005 oversendt til Forskningsstyrelsen med henblik på Det Strategiske Forskningsråds forskningsfaglige forhåndsvurdering. Nævnet sendte samtidig en underretning til ansøgerne herom med besked om, at Nævnet ville give ansøgerne besked, når Det Strategiske Forskningsråd havde foretaget sin vurdering, og at Nævnet fortsat forventede at kunne foretage den endelige udvælgelse af projekter i februar 2006.²

---

² Fordelingen skete i februar 2006.

8. Reklame- og sponsorering

Opgaver

Nævnet træffer afgørelse i sager om identifikation, placering og omfang af reklamer. Nævnet er således tillagt kompetence i forhold til al programvirksomhed, dvs. også DR's og TV 2's virksomhed. For så vidt angår lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, der ikke foregår i et networkingsamarbejde, er kompetencen dog tillagt de lokale nævn.

Nævnet træffer tillige den endelige administrative afgørelse i sager om indholdet af radio- og tv-reklamer. I sager om overholdelse af lov om lægemidler og lov om reklamering for sundhedsydelser indhenter Nævnet forinden afgørelse træffes en udtalelse fra henholdsvis Lægemiddelstyrelsen og Sundhedsstyrelsen. I sager af forbrugerretlig relevans indhenter Nævnet, forinden afgørelse træffes, en udtalelse hos Forbrugerombudsmanden.

Nævnet kan påtale overtrædelser af reglerne og kan i sager om reklamers indhold pålægge indehaveren af en tilladelse eller registrering til radio- og fjernsynsvirksomhed at offentliggøre afgørelsen. Nævnet kan bestemme på hvilken måde og i hvilken form, dette skal ske. Ifølge radio- og fjernsynsloven kan overtrædelser af bl.a. reklamebestemmelserne sanktioneres med bødestraf, hvilket dog forudsætter en politianmeldelse. Nævnet har ikke mulighed for at pålægge stationerne bød for overtrædelse af bestemmelserne.

Nævnet træffer herudover afgørelse om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter, som er udsendt i reklameindslag. Retten til genmæle forudsætter, at oplysningerne er egnede til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og at deres rigtighed ikke er utvivlsom. Nævnet kan pålægge indehaveren af en tilladelse til radio- eller fjernsynsvirksomhed at udsende et genmæle, og Nævnet kan træffe afgørelse om genmælets indhold, form og plads. For så vidt angår satellit- og kabelstationernes, de landsdækkende radioers og networking-stationernes overtrædelse af reklamebestemmelserne kan Nævnet endvidere, hvis en overtrædelse er grov eller ofte gentaget, inddrage tilladelsen midlertidigt eller endeligt.

Nævnet træffer endvidere afgørelse i sager om identifikation af sponsor og sponsorerede programmer. Endelig træffer Nævnet afgørelse om spørgsmål om tilskyndelse til afsætning m.v. i sponsorerede programmer. Hvis der er tale om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, der ikke indgår i net-working, kan Nævnet dog kun afgive udtalelser herom.

Konkrete sager

Radio- og tv-nævnet modtager såvel telefonisk som pr. e-mail og brev mange henvendelser og klager vedrørende reklame og sponsorering i radio og tv. En del af klagerne kommer ikke til behandling i Radio- og tv-nævnet, idet de enten afvises eller henvises/oversendes til anden myndighed. Det drejer sig bl.a. om sager, der ligger uden for Nævnets kompetence, eksempelvis klager over reklame og sponsorering på TV 3 og TV 3 +, der hører under engelsk jurisdiktion. Andre klager handler om sager, som Nævnet allerede har behandlet, hvilket klager informeres om, og endelig kan der være tale om klager, der er åbenbart grundløse eller om klager vedrørende forhold, der hører under en anden myndighed eksempelvis Pressenævnet eller Forbrugerombudsmanden. Nævnet vil i fremtiden søge at opgøre antallet af sådanne henvendelser og klager.

I 2005 behandlede Radio- og tv-nævnet i alt 26 sager. 11 af sagerne vedrørte indholdet af reklamer. Herudover traf Nævnet 6 afgørelser vedrørende reklamers identifikation og 9 afgørelser om placeringen af reklamer.

Tabel 7: Sagernes fordeling på stationerne

	Sager om indhold af reklamer	Sager om reklamers identifikation	Sager om placering af reklame	Sager om sponsorering	Sager i alt
TV 2/DANMARK A/S og de regionale TV 2-stationer	11	4	5		20
DR		2			2

TV Danmark A/S			4		4
I alt	11	6	9		26

Tabel 8: Sagerne er indbragt for Radio- og tv-nævnet af

	Sager om indhold af reklamer	Sager om reklamers identifikation	Sager om placering af reklamer	Sager om sponsorering	Sager i alt
Klager fra privatpersoner	10	5	4		19
Klager fra konkurrenter					
Klager for foreninger m.v.	1	1			2
Sager Nævnet har taget op af egen drift			5		5
I alt	11	6	9		26

Sager om reklamers indhold

I relation til kapitel 3 i bekendtgørelse nr. 194 af 20. marts 2003 om reklamer og sponsorering i radio og fjernsyn fordelte de 11 sager om reklamers indhold sig således:

otte sager vedrørte § 8. Af disse vedrørte:

- tre sager § 8, stk. 1, i henhold til hvilken reklame i radio- og fjernsyn skal være lovlig, sømmelig, hæderlig og sandfærdig og være udformet med behørig social ansvarsfølelse. To af

sagerne omhandlede begrebet sømmelighed, og én skulle bedømmes efter anden særlovgivning

- fem sager § 8, stk. 2, i henhold til hvilken reklamer skal være i overensstemmelse med markedsføringsloven og i øvrigt respektere alment accepterede reklameetiske normsæt. Sagerne angik spørgsmålet om vildledende reklame, jf. markedsføringslovens § 2, stk. 1.

Én sag vedrørte § 10, stk. 3, hvorefter reklamer ikke må tilskynde til adfærd i strid med hensynet til sikkerheden i hjemmet, på arbejdspladsen eller i trafikken, eller til farlig, uansvarlig, sundhedsskadelig eller miljøskadelig adfærd i øvrigt. Såfremt anvendelsen af et produkt kræver, at der skal tages særlige sikkerhedshensyn, skal reklamen gøre opmærksom herpå.

Én sag vedrørte § 18 ifølge hvilken reklamer ikke uden grund må vise mindreårige i farlige situationer eller opfordre eller tilskynde mindreårige til at opholde sig eller bevæge sig ind på farlige steder, bruge farlige produkter eller i det hele taget bringe sig i farlige situationer.

Én sag vedrørte § 15, hvorefter der i fjernsyn ikke må udsendes reklamer for arbejdsgiverorganisationer eller fagforeninger eller for religiøse bevægelser eller politiske partier.

Resultatet af Radio- og tv-nævnets behandling af disse sager fremgår af følgende Tabel:

Tabel 9: Radio- og tv-nævnets afgørelser om reklamers indhold

	Reklamen er i strid med gældende regler	Reklamen er ikke i strid med gældende lovgivning	I alt
TV 2/DANMARK A/S/ de regionale TV 2- stationer	4	7	11
TV Danmark			
I alt	4	7	11

I det følgende omtales Radio- og tv-nævnets afgørelser om reklamers indhold, idet vægten er lagt på at præsentere de mest væsentlige og principielle afgørelser. Der henvises i øvrigt til Mediesekretariatets hjemmeside på www.mediesekretariatet.dk "afgørelser vedr. reklame 2005", hvor samtlige afgørelser på reklame- og sponsoreringsområdet er tilgængelige.

Tv-reklamer for Energi Nord A/S sendt på TV 2/DANMARK A/S

Tv-reklamerne "Boremaskine", "Elpære" og "Kaffemaskine" for Energi Nord A/S indeholdt oplysninger om, at prisen på 1 kWh el var 25 øre suppleret med teksten om, at prisen var angivet ekskl. afgifter. Ifølge prismærkningsloven skal priser i reklamer angives inkl. afgifter. Nævnet fandt derfor, at tv-reklamerne var i strid med reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1, om at reklamer skal være lovlige.

Tv-reklamen "Anna" for Canal Digital Danmark A/S sendt på TV 2/DANMARK A/S

I reklamen blev reklameret med, at seeren kunne få satellitbox og parabol for 0 kr. Med lille og utydelig skrift, der blev vist på skærmen i 4-5 sekunder blev oplyst, at tilbuddet kun gjaldt nye kunder, der samtidig skulle tegne abonnement. Det var Nævnets opfattelse, at en gennemsnitsseer ikke ville kunne nå at læse og opfatte teksten herunder indholdets begrænsninger og konsekvenser. Nævnet fandt derfor reklamen vildledende og mangelfuld og stridende imod markedsføringslovens § 2, stk. 1, jf. reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Tv-reklame for Hi3G Denmark ApS, "Non-stop hits" sendt på TV 2/DANMARK A/S

I reklamen blev reklameret for en MP3 jukeboks fra Hi3G. I den forbindelse blev vist videobilleder på et telefon-display, som fremstod med en høj kvalitet. Klager fandt, at telefonens billedkvalitet i reklamen var væsentlig bedre, end den kvalitet telefonerne rent faktisk kunne præstere. Nævnet fandt derimod, at der var tale om en lovlig anprisning af produktet og ikke en vildledende angivelse, hvorfor reklamen ikke var i strid med markedsføringslovens § 2, stk. 1, om vildledning jf. reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Tv-reklame for Dell, "Marts tilbud" sendt på TV 2/DANMARK A/S

I reklamen blev reklameret for to forskellige computere. Den ene havde en Intel Pentium 4 Processor og den anden en Intel Celeron Processor, hvilket blev angivet med tekst. Med speak blev det imidlertid oplyst, at Dell's pc'er er udstyret med Intel Pentium 4 processorer. Sidstnævnte generelle udsagn er efter Radio- og tv-nævnets opfattelse et verificerbart udsagn, der skal være korrekt således, at alle Dell's pc'er konkret skal være udstyret med en sådan processor. Da dette ikke var tilfældet, fandt Nævnet reklamen vildledende, idet der bør være overensstemmelse mellem tekst og speak. Reklamen var derfor i strid med § 2, stk. 1, i markedsføringsloven, jf. § 8, stk. 2, i reklamebekendtgørelsen.

Tv-reklame for Politiken sendt på TV 2/DANMARK A/S

Reklamen viste en samtale mellem en dreng og en pædagog, der gav seeren associationer til, at pædagogen havde misbrugt drengen. Det viste sig dog, at hemmeligheden blot var, at drengen havde set pædagogen ryge. Efter Radio- og tv-nævnets opfattelse signalerede reklamen på ingen måde, at pædofili er i orden eller, at det er et ubetydelig problem. Reklamen havde til hensigt at påvirke seerne til at indse, at de bør være bevidste om egne fordomme og ikke drage forhastede konklusioner. Nævnet fandt således ikke reklamen usømmelig og i strid med reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1.

Tv-reklame for Toyota "Sørens exit" sendt på TV 2/DANMARK A/S

Klager fandt, at reklamen fremstillede bøsser som voldelige mennesker. Radio- og tv-nævnet mente imidlertid, at reklamen på grund af sin tilsigtede humor, herunder at reklamen tydeligvis ikke udspillede sig på en "bøssebar", ikke fremstillede homoseksuelle som voldelige mennesker og ikke var udformet i strid med behørig social ansvarsfølelse. Endvidere fandtes brugen af ordet "bøssebar" ikke diskriminerende over for homoseksuelle og ikke i strid med reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1.

Tv-reklame for Telmore "ubegrænset" sendt på TV 2/DANMARK A/S

Telmore tilbød et ubegrænset sms-forbrug for 99 kr. om måneden. Efterfølgende udtalte unge mennesker sig om deres månedlige sms-forbrug. Nævnets var af den opfattelse, at reklamen efterlod seeren indtrykket af, at tilbuddet kunne betale sig for de personer, der optrådte i reklamen, som havde et anseeligt sms-forbrug. Endvidere ville det have været enkelt for Telmore at oplyse normalprisen på 0,20 kr. for en sms i reklamen. Reklamen fandtes derfor vildledende og i strid med markedsføringslovens § 2, stk. 1, jf. reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Tv-reklame for V6 tyggegummi sendt på TV 2/DANMARK A/S

I reklamen optrådte bl.a. en animerede kanin, og reklamen viste en dreng, der tyggede V6 tyggegummi og som frygtløst svømmede ud og bed en haj i finnen, hvorefter hajen flygtede. Reklamen var efter Nævnets opfattelse stærkt karikeret og uvirkelig. Nævnet fandt således, at reklamen ikke opfordrede eller tilskyndede børn til at bringe sig i lignende farlige situationer. Nævnet fandt heller ikke, at reklamen viste en mindreårig i en farlig situation. Reklamen stred dermed ikke imod reklamebekendtgørelsens § 18.

Tv-reklame for Reckitt Benckiser A/S – "Cillit Bang" sendt på TV 2/DANMARK A/S

Reklamens tekst opfordrede seeren til at bruge handsker ved brug af "Cillit Bang", men personen i reklamen brugte ikke handsker. Nævnet fandt, at der burde være overensstemmelse mellem teksten og billedsiden, men således som sagen var forelagt, havde firmaet imidlertid frivilligt valgt at højne sikkerhedsforanstaltningerne ved bl.a. i brugsanvisningen at anbefale brug af handsker ved anvendelse af produktet, uanset at dette ikke var et krav. Nævnet fandt derfor, at reklamen ikke var i strid med reklamebekendtgørelsen § 10, stk. 3, om farlig, uansvarlig, sundhedsskadelig adfærd.

Tv-reklame for Dansk Tipstjeneste A/S "Jackpot Onsdagslotto" sendt på TV 2/DANMARK A/S

Dansk Tipstjeneste A/S reklamerede med, at vinderen med 6 rigtige ville få xx mio. kr. Klager fandt reklamen vildledende, idet der var tale om en pulje, der skulle deles mellem evt. flere vindere. I reklamens tekst blev det imidlertid angivet, at der var tale om en præmiepulje og en *SuperPulje*. Nævnet fandt således ikke reklamen vildledende og stridende imod § 2, stk. 1, i markedsføringsloven, jf. § 8, stk. 2, i reklamebekendtgørelsen.

Tv-reklame for ArtPeople A/S – "Fogh - Historien om en statsminister" sendt på TV 2/DANMARK A/S

Spørgsmålet var om tv-reklamen for biografien om statsministeren måtte anses for at være en reklame for et politisk parti og dermed stride mod forbuddet mod reklame for politiske partier. Ved at vise private barne- og ungdomsfotografier af Anders Fogh Rasmussen gav reklamen imidlertid efter Nævnets opfattelse seeren indtryk af, at bogen hovedsaglig omhandlede Anders Fogh Rasmussen som privatperson og ikke som formand for Venstre. Reklamen fandtes derfor ikke i strid med § 76, stk. 3, i radio- og fjernsynsloven.

Politisk reklame

I henhold til den dagældende § 76, stk. 3, i lovbekendtgørelse nr. 506 af 10. juni 2004 om radio og fjernsynsvirksomhed måtte der i fjernsyn ikke udsendes reklamer for bl.a. politiske partier.

Reglerne om politiske reklamer i fjernsyn blev imidlertid ændret ved lov nr. 1437 af 22. december 2004 med ikrafttræden pr. 1. januar 2005. Den ændrede § 76 har følgende ordlyd:

" Stk. 3. I fjernsyn må der ikke udsendes reklamer for arbejdsgiverorganisationer, fagforeninger, religiøse bevægelser, politiske partier, politiske bevægelser samt valgte medlemmer eller opstillede kandidater til politiske forsamlinger.

Stk. 4. I fjernsyn må der ikke udsendes reklamer for politiske budskaber i perioden fra tidspunktet for udskrivelse af valg til politiske forsamlinger eller folkeafstemninger og indtil afholdelsen af valget eller afstemningen. Er

dato for valget eller afstemningen bekendtgjort tidligere end 3 måneder før afholdelsen, indtræder den reklamefri periode først 3 måneder før afholdelsen af valget eller afstemningen.”

De nye regler går i korthed ud på, at der i fjernsyn generelt ikke må udsendes reklamer for hverken politiske partier, politiske bevægelser samt valgte medlemmer eller opstillede kandidater til politiske forsamlinger, og under valgkampen heller ikke for politiske budskaber. Almindelige journalistiske programmer er ikke omfattet af forbuddet.

Der gælder ikke særlige regler for politiske reklamer i radio, og kommercielle radioer må altså godt sende reklamer for politiske budskaber.

Skjult reklame

EU-direktivet ”fjernsyn uden grænser” (89/1552 EØF, ændret ved 97/36/EC) indeholder en definition på skjult reklame, hvorefter den mundtlige eller visuelle fremhævelse af varer eller tjenesteydelser eller af en varemærkes eller en tjenesteydelsesleverandørs navn, varemærke eller aktiviteter i programmer skal opfylde tre kumulative betingelser: fremhævelsen skal være tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side - den skal være i reklameøjemed - og den skal kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse.

I praksis kan det imidlertid være vanskeligt for de nationale myndigheder at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer, tjenesteydelser eller økonomiske aktørers varemærke eller navn. Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse af 28. april 2004 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet ”fjernsyn uden grænser” i forbindelse med tv-reklamer indført kriteriet ”uberettiget fremhævelse” af en vare eller tjenesteydelse eller af en virksomheds varemærke eller navn.

Radio- og tv-nævnet har i afgørelserne, der ligger efter Kommissionens fortolkningsmeddelelse derfor benyttet begrebet ”uberettiget fremhævelse”.

Konkrete sager

Tabel 10: Radio- og tv-nævnets afgørelse om reklamers identifikation

	Skjult reklame	Ikke skjult reklame	I alt
TV 2/Danmark A/S & de regionale TV 2-stationer	3	1	4
DR	1		1
TV Danmark A/S			
I alt			5

Sag om skjult reklame for Dagbladet Børsen i TV 2/Finans

I TV 2 /Finans blev bragt et indslag med nyhederne på aktiemarkedet, som blev præsenteret af en journalist fra Dagbladet Børsen. Journalisten befandt sig i Børsens lokaler med logoet "Børsen" angivet med tydelige mørkeblå bogstaver på en orange væg i baggrunden. Nævnet fandt, at måden, hvorpå "Børsen" blev fremhævet, nærmere fremstod som og havde karakter af reklame end nødvendig information til seerne, og at der derfor var tale om skjult reklame.

TV 2/DANMARK A/S havde endvidere oplyst, at stationen for levering af Dagbladet Børsens ekspertviden betalte et vederlag, som var fastsat på markedsvilkår, og at der derfor efter TV 2/DANMARK A/S' opfattelse ikke var tale om, at Dagbladet Børsen sponsorerer TV 2/Finans.

Nævnet tog i sin afgørelse kun stilling til, hvorvidt der forelå skjult reklame, men tilkendegav at Nævnet, når dette havde modtaget fyldestgørende oplysninger fra TV 2/DANMARK A/S vedrørende kvalifikationen af begrebet markedsvilkår, ville tage stilling til spørgsmålet om en eventuel overtrædelse af bestemmelserne om forbuddet mod sponsorering af nyhedsudsendelser.³

---

³ Radio- og tv-nævnet har 2006 truffet afgørelse om, at der var tale om ulovlig sponsorering af TV 2 /Finans. Afgørelsen kan ses på Mediesekretariatets hjemmeside, www.mediesekretariatet.dk.

Sag om skjult reklame på DR for egne ensembler

I denne sag traf Nævnet afgørelse om, at DR's omtale af koncerter og billetsalg for egne ensembler, som DR skal opretholde ifølge DR's public service-kontrakt, er lovlig egenreklame i overensstemmelse med fast praksis om, at fjernsynsreklame ikke omfatter meddelelser fra tv-spredningsforetagendet i forbindelse med egne programmer og supplerende produkter, der er direkte afledt af disse programmer, public service-meddelelser og vederlagsfrie indslag om velgørenhed.

Sag om skjult reklame for PSP i "Dagens Danmark" på DR 1

I programmet "Dagens Danmark" udtalte Generaldirektøren, at han spillede meget Wipe Out på sin nye PSP, den nye bærbare playstation. Nævnet fandt omtalen af PSP'en berettiget i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold og lagde i sin vurdering bl.a. vægt på, at PSP'en ikke blev omtalt i rosende vendinger eller på anden måde havde karakter af en reklame. På baggrund heraf fandt Nævnet, at indslaget ikke indeholdt skjult reklame for PSP'en.

Sag om skjult reklame og ulovlig sponsorering i TV 2/Lorry

I forbindelse med TV 2/Lorry's indslag "iBYEN" blev Politikens logo vist syv gange. Logoet blev hver gang kun vist i meget kort tid, men var angivet med store hvide bogstaver på en mørk baggrund, således at seerne ikke kunne undgå at lægge mærke til det. Endvidere afsluttedes indslaget med en information om, at seerne kunne læse mere i Politiken. Det var Nævnets opfattelse, at TV 2/Lorry lovligt kunne henvise til Politiken i indslaget "iBYEN", da det var en relevant information for seerne, at disse dagen efter kunne læse mere om arrangementerne i Politikens "iBYEN" tillæg, og at indslaget var udarbejdet i samarbejde med Politiken. Nævnet fandt dog, at måden hvorpå Politiken blev fremhævet nærmere fremstod som og havde karakter af reklame end nødvendig information for seerne.

Umiddelbart efter nyhederne sendte TV 2/Lorry en sponsoreret vejrudsigt. Det var dog Nævnets opfattelse, at vejrudsigten i sin nuværende form ikke kunne betragtes som et selvstændigt program. Vejrudsigten skulle således betragtes som en del af nyhederne. Nyhedsudsendelser må ikke sponsore-

res, hvorfor der var tale om ulovlig sponsorering i strid med radio- og fjernsynslovens § 84, stk. 1.

Sag om skjult reklame for www.århus.dk i nyhedsudsendelse på TV 2/Østjylland

Midt i nyhederne blev der uden nærmere præsentation vist klip fra bl.a. internetportalen www.aarhus.dk med tilhørende speak. Nævnet fandt, at indslaget havde karakter af et reklamespot og derfor ikke udgjorde en berettiget fremhævelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold. Dermed var der tale om skjult reklame for internetportalen.

Sag om skjult reklame for ISO i Nyhedsmagasinet sendt på DR

I forbindelse med et indslag om hjerner blev benyttet hakket oksekød til illustration af størrelsesforskellen på mænds og kvinders hjerner. I den forbindelse udtalte programværten, at kødet var fra ISO's slagter i Lyngby. Radio- og tv-nævnet fandt, at oplysningen var uden relevans for indslaget, og at der derfor var tale om en uberettiget fremhævelse af ISO i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold i strid med reklamebekendtgørelsen.

Placering af reklame

Retningslinier

Radio- og tv-nævnet har i løbet af 2005 truffet en del afgørelser vedrørende placering af reklameblokke mellem programmer. Radio- og tv-nævnet fandt det derfor hensigtsmæssigt at udarbejde et notat vedrørende retningslinier for reklameafbrydelser.

Disse retningslinier omhandler Radio- og tv-nævnets praksis vedrørende placering af reklameblokke eller sponsorkilte mellem programmer. Retningslinierne er udtryk for et øjebliksbillede i forhold til de problemstillinger, Radio- og tv-nævnet løbende bliver konfronteret med. Retningslinierne kan derfor ikke betragtes som endelige, men vil blive tilpasset og udbygget i takt med mediebilledets dynamiske udvikling. Retningslinierne kan læses i sin helhed på:

<http://www.mediesekretariatet.dk/reklamerapp.htm>

Konkrete sager

Tabel 11: Radio- og tv-nævnets afgørelser om placering af reklamer

	Reklameafbrydelse	Lovlig reklameblok	I alt
TV 2/DANMARK A/S & de regionale TV 2-stationer	3	2	5
TV Danmark A/S	4		4
I alt	7	2	9

Reklameafbrydelser i TV 2/Danmark A/S' dækning af Prins Charles' bryllup

TV 2/DANMARK A/S sendte fem udsendelser vedrørende det britiske bryllup i umiddelbart forlængelse af hinanden kun adskilt af reklameblokke. Program nummer ét, to og fire var alle selvstændige programmer, men program nummer fem fortsatte uforandret, hvor tredje program sluttede. Nævnet fandt imidlertid, at TV 2/DANMARK A/S lovligt kunne indsætte reklameblokke mellem de to udsendelser, da udsendelserne ikke blev sendt umiddelbart i forlængelse af hinanden kun afbrudt af en reklameblok, da der blev sendt et andet selvstændigt program ind imellem.

Reklameafbrydelser i børneudsendelsen "Martin & Ketil" sendt på TV 2/DANMARK A/S

Ifølge Radio- og tv-nævnets praksis er det tilladt at afbryde et program med et andet selvstændigt program. De såkaldte "fillers" eller egenreklame anses dog i denne henseende ikke for at være et selvstændigt program. Det betyder, at der ikke må indsættes reklameblokke, når programmer afbrydes af "fillers". Det var i den konkrete sag Radio- og tv-nævnets opfattelse, at den meget nære sammenhæng mellem de indsatte "fillers" og de omkringliggende programmer gjorde det vanskeligt at vurdere, om der reelt var tale om "fillers" eller om disse egentlig var en del af de omkringliggende programmer. På baggrund heraf var det Radio- og tv-nævnets opfattelse, at de indsatte "fillers" i den konkrete sag kom til at fremstå som en del af programmerne og ikke blev opfattet som "fillers". Det var derfor Nævnets opfattelse, at reklameblokken sendt kl. 6:19 var ulovlig og dermed i strid med radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1.

Reklameafbrydelser i "Vild med dans –trin for trin" og "Vild med dans –finalen" sendt på TV 2/DANMARK A/S

Den konkrete sag vedrørte programmerne "Vild med dans –trin for trin" og "Vild med dans –finalen", der blev sendt på TV 2/DANMARK A/S i umiddelbart forlængelse af hinanden kun afbrudt af en reklameblok. Da der var en adskillelse af forløb, tema, location og medvirkende fandt Radio- og tv-nævnet, at afsnittene "Vild med dans –trin for trin" og "Vild med dans –finalen" var to selvstændige programmer, som lovligt kunne sendes i forlængelse af hinanden kun adskilt af en reklameblok og dermed ikke var i strid med radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1.

Reklameafbrydelser i "Min Restaurant" og "Min Restaurant –finalen" sendt på TV 2/DANMARK A/S

TV 2/DANMARK A/S sendte to afsnit af programserien "Min Restaurant" i forlængelse af hinanden kun adskilt af en reklameblok. Størstedelen af første afsnit bestod af bandede optagelser, deriblandt klip fra tidligere udsendelser. Nogle få minutter før afsnittet afsluttedes blev imidlertid skiftet fra de bandede optagelser over til et direkte studieprogram, som fortsatte uforandret i andet afsnit efter reklameblokken. Dette studieprogram havde den samme vært, samme medvirkede, samme tema nemlig finalen, samme forløb mv., hvorfor der efter Nævnets opfattelse reelt var tale om ét sammenhængende program, som ikke lovligt kunne afbrydes af en reklameblok. Der var derfor sket en overtrædelse af radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1.

Reklameafbrydelse i "Reportagen" sendt på TV Danmark A/S

TV Danmark A/S sendte to afsnit af Reportagen "Far er til mænd" og "Tommys hemmelighed" i umiddelbart forlængelse af hinanden kun afbrudt af en reklameblok. Der var i denne sag tale om en reportage, der ikke indeholdt et afsluttet dramaturgisk forløb. Spørgsmålet var derfor, om der var tale om en tilstrækkelig klar tematisk opdeling. Nævnet fandt, at programmerne dels omhandlede de samme mennesker med samme overordnede tema, dels var filmet i samme omgivelser med samme gennemgående optagelser, hvorfor der samlet set ikke var tale om en klar tematisk opdeling. Der var derfor i programmet "Reportagen" sket en overtrædelse

deling. Der var derfor i programmet "Reportagen" sket en overtrædelse af radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1.

Reklameafbrydelse i programmerne "Hyret eller Fyret" på TV Danmark A/S og SBS Broadcast Danmark A/S

TV Danmark A/S sendte to afsnit af "Hyret eller Fyret" i forlængelse af hinanden kun adskilt af en reklameblok. Det var Nævnets opfattelse, at fyringen i de to programmer var det forløsende omdrejningspunkt. Nævnet fandt derfor, at de to afsnit var så nært forbundet, at der først var tale om et dramaturgisk afsluttet forløb, når fyringen var sket. Der var derfor i programmet "Hyret eller Fyret" sket en overtrædelse af radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1.

Reklameafbrydelser i programmet "Stiletter i Ødemarken" sendt på TV Danmark A/S og SBS Broadcast Danmark A/S

TV Danmark A/S sendte to afsnit af "Stiletter i Ødemarken" i forlængelse af hinanden kun adskilt af en reklameblok. Det var Nævnets opfattelse, at "Stiletter i Ødemarken" ikke indeholdt en tydelig, naturlig og genkendelig afsnitsdramaturgi. Nævnet fandt heller ikke, at hvert afsnit havde et klart afsluttet tema. Der var derfor i programmet "Stiletter i Ødemarken" sket en overtrædelse af radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1.

Reklameafbrydelser i "Drømmekvinden" sendt på TV Danmark A/S

TV Danmark A/S sendte fire afsnit af programserien "Drømmekvinden" i umiddelbart forlængelse af hinanden kun adskilt af reklameblokke. I det roseceremonien udgjorde den naturlige afslutning på programforløbet fandt Nævnet samlet set, at afsnittene et til fire ud fra en dramaturgisk betragtning udgjorde ét program. Vægten blev dog lagt på det faktum, at tredje afsnit blev afsluttet midt i et stævnemøde, som fortsatte i aftenens fjerde afsnit. Nævnet fandt således, at der var sket en overtrædelse af radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1. På baggrund af gentagne overtrædelser af samme bestemmelse, og en forudgående advarsel inddrog Radio- og tv-nævnet i henhold til § 66, stk. 3, nr. 1, TV Danmark A/S, Kanal 60 A/S programtilladelse i 1 time lørdag den 5. marts 2005 kl. 20.00 til 20.59.

Klage over reklameafbrydelser i diverse programmer på TV Danmark A/S

I denne afgørelse tog Nævnet stilling til eventuelle reklameafbrydelser i programmerne "Strandvejsvillaen", "Stop tyven" og "Reportagen", hvor der blev sendt to eller flere afsnit af hvert program i forlængelse af hinanden. "Strandvejsvillaen" manglede end-credits og "Stop tyven" og "Reportagen" manglede en mere fyldestgørende indledning i andet afsnit, idet korte glimt af det foregående afsnit ikke var tilstrækkeligt. Der var derfor sket en overtrædelse af radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1.

9. Radio- og tv-nævnets hørings svar

Radio- og tv-nævnet har i 2005 afgivet en række hørings svar. Nedenfor er indholdet af enkelte hørings svar kort beskrevet.

Revision af tv-direktivet

Radio- og tv-nævnet har i sit hørings svar, der er sendt til Kulturministeriet og EU-Kommissionen, generelt tilsluttet sig, at reglerne i direktivet, hvor dette er muligt og giver mening, omfatter såvel lineære som ikke-lineære medier. Nævnet mener dog, at radio, som overvejende er et nationalt medie, ikke skal omfattes af direktivet.

Herudover har Radio- og tv-nævnet bl.a. tilsluttet sig:

- at retningslinierne for implementering af artikel 4 og 5 om kvoter for europæiske programmer m.v. revideres bl.a. med mulighed for en forudgående uafhængig revision. Nævnet er dog af den opfattelse, at en øgning af kvoterne ikke i sig selv vil medføre øget diversitet og bedre kvalitet i programudbuddet
- indførelsen af et begreb, der dækker al audiovisuel kommerciel kommunikationsvirksomhed
- at såkaldt product placement lovliggøres, idet Nævnet samtidig påpeger, at såfremt et eventuelt forbud mod product placement i børneprogrammer indføres, bør definitionen af "børneprogrammer" overlades til de enkelte medlemsstater

Endelig har Nævnet foreslået, at det for så vidt angår jurisdiktionsspørgsmålet overvejes udover afsenderlandskriteriet at tilføje andre kriterier såsom sproget (herunder tekstning), og at det overvejes at indføre markedsandel som et andet kriterium til afgørelse af, hvor en station er hjemmehørende.

Ændring af radio- og fjernsynsloven

Radio- og tv-nævnet har i sit hørings svar bl.a. bemærket, at:

- det for så vidt angår vandelskravet i forbindelse med opnåelse af tilskud bør præciseres, at kun overtrædelser af bestemmelser, der har

en direkte relation til stationens programvirksomhed eller til stationens økonomiske forhold kan bevirke afslag på driftstilskud

- bemærkningernes definition på, hvor en station er "hjemmehørende", hvorved "forstås den kommune, hvor stationen har sin forretningsadresse" ikke er hensigtsmæssig. Der er ikke nødvendigvis sammenfald mellem en stations forretningsadresse og en stations udsendelsesområde. Udsendelsesområdet må i tilskudssager være afgørende for hvilken kommune, der skal vurdere om en ansøgerstation har bred kontakt til lokalsamfundet, og om ansøgerstationen bidrager til at opfylde mediepolitiske målsætninger
- den foreslåede liberalisering af kravet til ansøgers formål og organisationsform, således at også enkeltpersoner fremover kan besidde en programtilladelse, kan indebære uheldige konsekvenser for kontrollen med regnskaber fra de tilskudsmodtagende stationer
- der savnes en stillingtagen til anvendelse af radiofrekvenser til formål, der ikke klart kan defineres som rettet mod almenheden i et afgrænset lokalt område, og som må defineres som broadcasting-virksomhed. Nævnet finder det hensigtsmæssigt med en klarere hjemmel til sådanne projekter, eksempelvis til en servicering af et områdes turister, til enkeltstående begivenheder m.v. eller til drive-in-biografer

Forbrugeredegelse 2005

Radio- og tv-nævnet bemærker i sit høringssvar, at:

- resultatet af undersøgelsen er noget usikker, fordi det er forældrene, der er blevet spurgt og ikke børnene, der ofte svarer noget andet end forældrene
- det er problematisk, at der for så vidt angår indflydelse på hvilke mærker et barn foretrækker konkluderes på gruppen 3-18-årige, idet der er stor forskel på en 3-årig og en 14 eller 18-årig. Eksempelvis arbejder medlem af Radio- og tv-nævnet, Birgitte Tufte, på et projekt om børns brug af medier, der viser, at det fra ca. 10 års alderen er vennerne, der har den største indflydelse
- det undrer Radio- og tv-nævnet, at der ikke er nogen fokusering på skolen, idet der sker en løbende markedsføring i skoler og fritidsinstitutioner. Det undrer endvidere, at der ikke peges på nødvendig-

heden af undervisningsinitiativer, idet der henvises til, at der i Sverige arbejdes med forbrugerundervisning.

10. Internationalt samarbejde

Reguleringen af tv i Danmark sker inden for rammerne af EU's tv-direktiv, og alene af den grund er det nyttigt for Radio- og tv nævnet at stå i kontakt med tilsvarende myndigheder i andre lande. Også på andre områder som f.eks. lokalradio og -tv er det værd at udveksle erfaringer med udenlandske kolleger, ikke mindst de nordiske. Denne internationale side af Nævnets arbejde varetages primært af sekretariatets medarbejdere som en vigtig del af opgaven med at opbygge et videns og kompetencecenter på højt professionelt niveau.

EPRA

Radio- og tv-nævnet er derfor medlem af European Platform of Regulatory Authorities (EPRA), som er en uformel forening – der ikke kan vedtage udtalelser – af 49 mediereguleringsmyndigheder fra hele Europa (38 lande). EPRA's sekretariat har hidtil været hos Det Europæiske Medieinstitut i Düsseldorf, men fra udgangen af 2005 flyttedes sekretariatet til det Audiovisuelle Observatorium i Strassbourg. EPRA mødes hvert halve år under deltagelse af observatører fra såvel EU- Kommissionen som Europarådet og er hele året et effektivt netværk til udveksling af information. (Se nærmere på www.epra.org)

Sarajevo maj 2005

EPRA-mødet i Sarajevo 11.-13. maj 2005 beskæftigede sig bl.a. med reguleringen af public service broadcasting, hvor Jette Fievé præsenterede foreløbige resultater fra undersøgelsen af ledelsesformerne i public service-institutionerne i andre lande, og desuden deltog Erik Nordahl Svendsen. I en plenumsession om kontrol af programmers opfordring til had udspandt sig en diskussion om Radio- og tv-nævnets afgørelse om Roj TV (se s. 21-23), som havde skuffet de tyrkiske myndigheder.

High level møde 17. marts 2005

Problemstillingen om opfordring til had blev fulgt op på et high level møde 17. marts 2005 mellem EPRA medlemmerne og EU-kommissær Viviane Reding. Christian Scherfig repræsenterede Radio- og tv-nævnet ved mødet, som besluttede at indgå tættere samarbejde mellem reguleringsmyn-

dighederne og Kommissionen om information og kontakt i sager om kanaler fra tredjelande, der er registreret i de enkelte medlemsstater.

Budapest oktober 2005

I EPRA-mødet i Budapest 19.-21. oktober 2005 deltog for første gang Nævnensformand Christian Scherfig samt fem medarbejdere fra sekretariatet, fordi Radio- og tv-nævnet er vært for det næste EPRA-møde i Danmark 17.-19. maj 2006. I en session om statsstøtte til public service set i lyset af EU's konkurrenceregler havde Erik Nordahl Svendsen en præsentation af den danske situation omkring TV 2/DANMARK A/S (Præsentationen kan ses på www.epra.org/content/english/press/papers). Desuden var emnerne sponsorship og product placement samt monitorering af programmer. Det sidste viste dels hvor ressourcekrævende det er at monitorere alle programmer, dels at der er stor forskel i landenes tilgang til kontrolopgaven. I Danmark monitoreres som bekendt ikke systematisk, idet Nævnet som udgangspunktet antager, at stationerne overholder loven.

Nordisk møde om radio- og tv-spørgsmål september 2005

Parallellerne til Radio- og tv-nævnet i Norden er Medietilsynet – der er resultatet af en sammenlægning af Statens Medieforvaltning, Eierskaps-tilsynet og Filmtilsynet (Norge), Radio och TV-verket samt Granskningsnämnden för radio och TV (Sverige) og FICORA (Finland). Medarbejdere fra disse myndigheder og evt. fra det stedlige kulturministerium mødes en gang om året til gensidig udveksling af erfaringer, både om mediesituationen generelt og om udvalgte emner.

Det nordiske møde i 2005 blev afholdt i Stockholm 15.-16. september. Svenskerne orienterede om den meget grundige statslige information til befolkningen op til overgangen fra analogt til digitalt tv, som indledtes på Gotland to dage efter mødet. Julie Haagen gjorde status over DAB – hvor Danmark er nordens førende land - og DTT, hvor Danmark er knapt så langt fremme. I en session om reklameafbrydelser noteredes det, at Danmark er det sidste nordiske land, som forbyder breaks; men efter Christina Sigvardts præsentation af de nye retningslinjer (se s. 52) fremgik det, at de andre landes diskussioner om hvor i programmet breaks må placeres,

stadigvæk er nært beslægtet med den danske problemstilling om at afgrænse et program.

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
1. Nævnets etablering, sammensætning og opgaver.....	5
Etablering	5
Sammensætning	5
Opgaver.....	6
Lovændring i december 2005	7
Mediesekretariatet.....	7
Praktiske oplysninger	7
2. Lokalradio og -tv	8
Opgaver.....	8
Overtagelse af administrationen fra de lokale nævn.....	8
Konkrete sager	11
Svendborg Lokal TV	11
Radio Holger	12
Radio Møn	13
TV Danmarks programforpligtelser.....	14
Radioområder ved replanlægning af FM båndet.....	15
3. Tilskud til ikke-kommercielle radio- og tv-stationer	17
Bevilling	17
Fordeling af tilskud	18
Stikprøver	19
Regnskabsgennemgang.....	19
4. Satellit-, kabel- og kortbølgeprogramvirksomhed ...	21
Registrering.....	21
Generelt.....	21
ROJ TV	22
Klagepunktet uden for Nævnets myndighedsområde.....	23
Klagepunkter inden for Nævnets myndighedsområde	23
Andet.....	24
Gebyr	25
5. Landsdækkende og regional programvirksomhed med særlig tilladelse.....	26
Tilsyn med overholdelse af tilladelsesvilkårene for den fjerde radiokanal (DR P2)	26

Tilsyn med overholdelse af tilladelsesvilkårene for den femte radiokanal (Sky Radio)	27
Programkrav og koncessionsafgift	27
Den årlige redegørelse for 2004	28
Klagesag vedrørende manglende dækning og mangler i udbudsmaterialet.....	28
Efter 15. november 2005	29
Tilsyn med overholdelse af vilkårene for den sjette radiokanal (Talpa Radio)	30
Kommercielle radiostationer på DAB.....	30
6. Distribution af lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet.....	32
I/S DIGI-TV.....	32
7. Public service	33
Udtalelser om public service-redegørelser	33
DR.....	33
TV 2/DANMARK A/S	34
De otte regionale TV 2-virksomheder.....	36
Triple A. Nyhedsudsendelser på TV 2/DANMARK A/S	37
Rapport om public service-ledelse i andre lande	38
Forskningspulje om public service	39
8. Reklame- og sponsorering	42
Opgaver.....	42
Konkrete sager	43
Sager om reklamers indhold	44
Tv-reklamer for Energi Nord A/S sendt på TV 2/DANMARK A/S.....	46
Tv-reklamen "Anna" for Canal Digital Danmark A/S sendt på TV 2/DANMARK A/S.....	46
Tv-reklame for Hi3G Denmark ApS, "Non-stop hits" sendt på TV 2/DANMARK A/S.....	46
Tv-reklame for Dell, "Marts tilbud" sendt på TV 2/DANMARK A/S	47
Tv-reklame for Politiken sendt på TV 2/DANMARK A/S	47
Tv-reklame for Toyota "Sørens exit" sendt på TV 2/DANMARK A/S....	47
Tv-reklame for Telmore "ubegrænset" sendt på TV 2/DANMARK A/S .	48
Tv-reklame for V6 tyggegummi sendt på TV 2/DANMARK A/S	48

Tv-reklame for Reckitt Benckiser A/S – "Cillit Bang" sendt på TV 2/DANMARK A/S.....	48
Tv-reklame for Dansk Tipstjeneste A/S "Jackpot Onsdagslotto" sendt på TV 2/DANMARK A/S	49
Tv-reklame for ArtPeople A/S – "Fogh - Historien om en statsminister" sendt på TV 2/DANMARK A/S	49
Politisk reklame.....	49
Skjult reklame	50
Konkrete sager	51
Sag om skjult reklame for Dagbladet Børsen i TV 2/Finans	51
Sag om skjult reklame på DR for egne ensembler.....	52
Sag om skjult reklame for PSP i "Dagens Danmark" på DR 1.....	52
Sag om skjult reklame og ulovlig sponsorering i TV 2/Lorry	52
Sag om skjult reklame for www.århus.dk i nyhedsudsendelse på TV 2/Østjylland.....	53
Sag om skjult reklame for ISO i Nyhedsmagasinet sendt på DR.....	53
Placering af reklame	53
Retningslinier.....	53
Konkrete sager	54
Reklameafbrydelser i TV 2/Danmark A/S' dækning af Prins Charles' bryllup	54
Reklameafbrydelser i børneudsendelsen "Martin & Ketil" sendt på TV 2/DANMARK A/S.....	54
Reklameafbrydelser i "Vild med dans -trin for trin" og "Vild med dans – finalen" sendt på TV 2/DANMARK A/S	55
Reklameafbrydelser i "Min Restaurant" og "Min Restaurant –finalen" sendt på TV 2/DANMARK A/S	55
Reklameafbrydelse i "Reportagen" sendt på TV Danmark A/S.....	55
Reklameafbrydelse i programmerne "Hyret eller Fyret" på TV Danmark A/S og SBS Broadcast Danmark A/S.....	56
Reklameafbrydelser i programmet "Stiletter i Ødemarken" sendt på TV Danmark A/S og SBS Broadcast Danmark A/S	56
Reklameafbrydelser i "Drømmekvinden" sendt på TV Danmark A/S... ..	56
Klage over reklameafbrydelser i diverse programmer på TV Danmark A/S.....	57
9. Radio- og tv-nævnets hørings svar	58

Revision af tv-direktivet	58
Ændring af radio- og fjernsynsloven	58
Forbrugerredegørelse 2005	59
10. Internationalt samarbejde	61
EPRA	61
Sarajevo maj 2005	61
High level møde 17. marts 2005	61
Budapest oktober 2005	62
Nordisk møde om radio- og tv-spørgsmål september 2005	62